

కృష్ణ యజుర్వేదీయ తైత్తిరీయారణ్యకమ్

॥అరుణ ప్రశ్నః॥

హరిః ఓమ్॥ భద్రం కర్ణేభిః శృణుయామ దేవాః॥ భద్రం పశ్యేమాక్షభిర్యజత్వాః॥
స్థిరైరజైస్సుష్టువాగ్ంసస్తనూభిః॥ వ్యశేమ దేవహితం యదాయుః॥ స్వస్తి న ఇన్ద్రో
వృద్ధశ్రవాః॥ స్వస్తి నః పూషా విశ్వవేదాః॥ స్వస్తి నస్తార్క్యో అరిష్టనేమిః॥ స్వస్తి నో
బృహస్పతిర్దధాతు॥ ఓం శాన్తిః శాన్తిః శాన్తిః॥

ఓమ్॥ భద్రం కర్ణేభిః శృణుయామ దేవాః॥ భద్రం పశ్యేమాక్షభిర్యజత్వాః॥
స్థిరైరజైస్సుష్టువాగ్ంసస్తనూభిః॥ వ్యశేమ దేవహితం యదాయుః॥ స్వస్తి న ఇన్ద్రో
వృద్ధశ్రవాః॥ స్వస్తి నః పూషా విశ్వవేదాః॥ స్వస్తి నస్తార్క్యో అరిష్టనేమిః॥ స్వస్తి నో
బృహస్పతిర్దధాతు॥ ఆపమాపామపః సర్వాః॥ అస్మాదస్మాదితోఽముతః॥[౧] అగ్నిర్వాయుశ్చ
సూర్యశ్చ॥ సహ సంచస్కరర్థియా॥ వాయ్వశ్చా రశ్మిపతయః॥ మరీచ్యాత్మానో అద్రుహః॥
దేవీర్భువనసూవరీః॥ పుత్రవత్వాయ మే సుత॥ మహానామ్నీర్మహామానాః॥ మహసో
మహాసస్వః॥ దేవీః పర్జన్యసూవరీః॥ పుత్రవత్వాయ మే సుత॥[౨] అపాశ్చ్యష్టిమపా రక్షః॥
అపాశ్చ్యష్టిమపా రఘమ్॥ అపాఘ్రామప చావర్తిమ్॥ అప దేవీరితో హిత॥ వజ్రం
దేవీరజీతాగ్శ్చ॥ భువనం దేవసూవరీః॥ ఆదిత్యానదితిం దేవీమ్॥ యానినోర్ధ్వముదీషత॥
శివానశ్చంతమా భవన్తు॥ దివ్యా ఆప ఓషధయః॥ సుమృడికా సరస్వతి మా తే వ్యోమ
సందృశి॥[౩]

అముతః సతౌషధయో ద్యౌ చ॥॥

స్మృ॑తిః ప్ర॒త్యక్ష॑మైతి॒హ్యమ్॑॥ అను॑మానశ్చతుష్టయమ్॑॥ ఏ॒తైరాది॑త్యమణ్డలమ్॑॥ సర్వై॑రే॒వ
 వి॒ధా॑స్యతే॑॥ సూ॒ర్యో మరీ॑చిమాదత్తే॑॥ సర్వ॑స్మాద్భువనాదధి॑॥ తస్యాః పాక॑విశేషేణ॑॥ స్మృ॒తం
 కా॒లవి॑శేషణమ్॑॥ నదీ॑వ ప్రభ॑వాత్కాచిత్॑॥ అక్ష॑య్యాధ్యన్తతే॑ యథా॑॥ [౪] తాం నద్యోఽభి
 స॒మాయ॑న్తి॒ సోరు॑స్సతీ॒ న ని॑వర్తతే॑॥ ఏ॒వం నానా॑సముత్థానాః॑॥ కా॒లాస్సం॑వధ్సరగ్గ్ శ్రీ॒తాః
 అణు॑శశ్చ మహా॑శశ్చ॒ సర్వే స॒మవ॑యన్త్రితమ్॑॥ స॒త్తైస్సర్వై॑స్సమావిష్టః॑॥ ఊ॒రుస్స॑న్న
 ని॑వర్తతే॑॥ అధి॑సంవధ్సరం విద్యాత్॑॥ తదే॑వ లక్షణే॑॥ [౫] అణు॑భిశ్చ మహా॑ద్భిశ్చ॒ సమారూ॑ఢః
 ప్రదృ॑శ్యతే॑॥ సం॑వధ్సరః ప్రత్యక్షే॑ణ॒ నాధి॑సత్త్వః ప్రదృ॑శ్యతే॑॥ పట॑రో విక్లి॒ధః పి॒ఙ్గః
 ఏ॒తద్వరు॑ణలక్షణమ్॑॥ యత్తై॑తదుపదృశ్యతే॑॥ సహస్రం తత్ర॑ నీయతే॑॥ ఏ॒కగ్ం హి శి॒రో నానా॑
 ముఖే॑॥ కృ॒ధ్స్సం తదృ॑తులక్షణమ్॑॥ [౬] ఉ॒భయ॑తస్సప్తేన్ద్రియాణి॑॥ జల్పి॑తం త్వే॒వ ది॑హ్యతే॑॥
 శు॒క్లకృ॑ష్ణే సం॑వధ్సరస్య॒ దక్షి॑ణవామయోః పార్శ్వ॑యోః॒ తస్మై॒షా భ॑వతి॑॥ శు॒క్రం తే
 అ॒న్యద్య॑జతం తే అ॒న్యత్ వి॑షురూపే అహనీ॑ ద్యౌరివాసి॑॥ వి॒శ్వా హి మా॒యా అ॒వసి॑ స్వధా॒వః
 భ॒ద్రా తే పూ॑షన్నిహ రాతి॒రస్త్వితి॑॥ నాత్ర॑ భువనమ్॒॑ న పూ॑షా॒ న ప॒శవః॑
 నాది॑త్యస్సంవధ్సర ఏ॒వ ప్రత్యక్షే॑ణ ప్రియతమం విద్యాత్॑॥ ఏ॒తద్వై సం॑వధ్సరస్య
 ప్రియత॑మగ్ం రూపమ్॒॑ యోఽస్య మహా॑నర్థ ఉత్ప॑ధ్స్యమానో భవతి॑ ఇదం పుణ్యం
 కు॒రుష్వేతి॑ తమాహరణం దద్యాత్॑॥ [౭]

యథా॑ లక్షణ॑ ఋతు॑లక్షణం భువనగ్ం సప్త చ॑॥ 2॥

సా॒కంజా॑నాగ్ం సప్త॑థమాహురేకజమ్॑॥ షడు॑ద్యమా ఋష॑యో దే॒వజా॑ ఇతి॑ తేషామిష్టాని॑
 విహితాని॑ ధామ॒శః స్థాత్రే॑ రే॒జస్తే॑ వికృ॑తాని రూప॒శః॥ కో ను మ॒ర్యా అమి॑ధితః॒ సఖా
 సఖా॑యమబ్రవీత్॒॑ జహా॑కో అస్మదీ॒షతే॑॥ యస్త్రిత్యాజ॑ సఖి॒విదగ్ం సఖా॑యమ్॒ న తస్య
 వాచ్య॑పి భాగో అస్తి॒॑ యదీ॑గ్ం శృ॒ణోత్య॑లకగ్ం శృ॒ణోతి॑॥ [౮] న హి ప్ర పేద సుకృతస్య
 ప॒న్థామి॑తి॒॥ ఋతు॑ర్ ఋతు॑నా నుద్యమానః॒॑ విన॑నాదాభిధావః॒॑ షష్టి॑శ్చ త్రిగ్ంశకా వ॒ల్గాః

శుక్లకృష్ణా చ పాష్టికా॥ సారాగవస్తైర్జరదక్షః॥ వసన్తో వసుభిస్సహ॥ సంవత్సరస్య సవితరుః॥
 ప్రైషకృత్ప్రథమః స్మృతః॥ అమూనాదయతేత్యన్యాన్ [F] అమూగ్శ్చ పరిరక్షతః॥ ఏతా
 వాచః ప్రయుజ్యంతే॥ యత్తైతదుపదృశ్యతే॥ ఏతదేవ విజానీయాత్॥ ప్రమాణం కాలపర్యయే॥
 విశేషణం తు వక్ష్యామః॥ ఋతూనాం తన్నిబోధత॥ శుక్లవాసా రుద్రగణః॥ గ్రిష్మీణాః వర్తతే
 సహ॥ నిజహన్ పృథివీగం సర్వామ్ [౧౦] జ్యోతిషాః ప్రతిభ్యేన సః॥ విశ్వరూపాణి వాసాగ్ంసి
 ఆదిత్యానాం నిబోధత॥ సంవత్సరీణం కర్మఫలమ్॥ వర్షాభిర్దదతాగ్ం సహ॥ అదుఃఖో
 దుఃఖచక్షురివ॥ తద్మాః పిత ఇవ దృశ్యతే॥ శీతేనావ్యథయన్నివ॥ రురుదక్ష ఇవ దృశ్యతే॥
 హ్లాదయతే జ్వలతశ్చైవ॥ శామ్యతశ్చాస్య చక్షుషీ॥ యా వై ప్రజా భృగ్శ్యంతే॥ సంవత్సరాత్తా
 భృగ్శ్యంతే॥ యాః ప్రతితిష్ఠంతి॥ సంవత్సరే తాః ప్రతితిష్ఠంతి॥ వర్షాభ్య ఇత్యర్థః॥ [౧౧]
 శృణోత్యన్యాన్ స్వస్త్వామేవ షట్స॥

అక్షిదుఃఖోత్థితస్యైవ॥ విప్రసన్నే కనీనికే॥ ఆజ్ఞే చాదగ్గణం నాస్తి॥ ఋభూణాం తన్నిబోధత॥
 కనకాభాని వాసాగ్ంసి॥ అహతాని నిబోధత॥ అన్నమశ్నీత మృజ్మీత॥ అహం వో జీవనప్రదః॥
 ఏతా వాచః ప్రయుజ్యంతే॥ శరద్యత్రోపదృశ్యతే [౧౨] అభిధాన్వన్తోఽభిఘ్నంత ఇవ వాతవన్తో
 మరుద్గణాః॥ అముతో జేతుమిషముఖమివ॥ సన్నద్ధాస్సహ దదృశే హ॥
 అపథ్యస్తైర్వస్తీవర్ణైరివ॥ విశిఖాసః కపర్దినః॥ అక్రుద్ధస్య యోధస్యమానస్య॥ క్రుద్ధస్యేవ
 లోహినీ॥ హేమతశ్చక్షుషీ విద్యాత్॥ అక్ష్యయాః క్షిప్రోరివ॥ [౧౩] దుర్భిక్షం దేవలోకేషు॥
 మనూనాముదకం గృహే॥ ఏతా వాచః ప్రవదంతిః॥ వైద్యుతో యాన్తి శైశిరీః॥ తా అగ్నిః
 పవమానా అన్వైక్షత॥ ఇహ జీవికామపరిపశ్యన్॥ తస్యైషా భవతి॥ ఇహేహ వస్స్వతపసః॥
 మరుతస్సూర్యత్వచః॥ శర్మ సప్రథా ఆవృణో॥ [౧౪]

దృశ్యత ఇవావృణో॥ 4॥

అ॒తి॒తా॒మ్రా॒ణి॒ వా॒సాగ్ం॒సి॒ అ॒ష్టి॒ వ॒జ్రి॒ శ॒త॒ఘ్ని॒ చ॒ వి॒శ్వే॒ దే॒వా వి॒ప్రహ॒రన్తి॒ అ॒గ్ని॒జి॒హ్వో
 అ॒సశ్చ॒త॒॥ నై॒వ దే॒వో న॒ మ॒ర్త్యః॒ న రా॒జా వ॒రుణో॒ విభుః॒ నాగ్ని॒ర్వేన్ద్రో న॒ ప॒వమా॒నః॒
 మా॒తృకృ॒చ్చన॒ విద్య॑తే॒॥ ది॒వ్య॒స్వైకా॒ ధ॒నురా॒ర్హిః॒ పృ॒థి॒వ్యామ॑ప॒రా శ్రీ॒తా॒ [౧౫] త॒స్యేన్ద్రో
 వ॒మి॒రూపే॑ణ॒ ధ॒నుర్జ్యోమ॑భి॒నధ్స్వ॑యమ్॒॥ తది॒న్తధ॑నురిత్య॒జ్యమ్॒ అభ॑వర్ణే॒షు చక్ష॑తే॒
 ఏ॒తదే॒వ శం॑యోర్బా॒ర్హపు॑త్య॒స్య॒ ఏ॒తద్రుద్ర॑స్య॒ ధ॒నుః॒॥ రుద్ర॑స్య త్వే॒వ ధ॑నురా॒ర్హిః॒ శిర॑
 ఉ॒త్పిపే॑ష॒ స ప్ర॑వర్గో॒భవ॑త్ తస్మా॒ద్యస్స॑ప్రవర్గే॒ణ య॑జ్ఞే॒న య॑జతే॒ రుద్ర॑స్య స శిరః॒
 ప్ర॒తిద॑ధాతి॒ నై॒నగ్ం రుద్ర॑ ఆరు॒కో భ॑వతి॒ య ఏ॒వం వే॒ద॒॥ [౧౬]

శ్రీ॒తా య॑జతే త్రీ॒ణి చ॒న్॒॥

అ॒త్యూర్ధ్వాక్షో॑తి॒రశ్చా॑త్ శి॒శిరః॒ ప్రదృ॑శ్యతే॒ నై॒వ రూ॒పం న॒ వా॒సాగ్ం॒సి॒ న చక్షుః॑
 ప్ర॒తిదృ॑శ్యతే॒ అన్యో॑న్యం తు న హి॒గ్ంస్రా॒తః॒ స॒తస్తద్దే॒వలక్ష॑ణమ్॒ లోహితో॑క్షి శా॒రశీ॒ర్షిః॒
 సూ॒ర్యసో॑ద॒యనం॒ ప్రతి॒॥ త్వం క॒రోషి॑ న్య॒జ్జలి॑కామ్ త్వం క॒రోషి॑ ని॒జాను॑కామ్ [౧౭]
 ని॒జాను॑కా మే న్య॒జ్జలి॑కా అమీ వాచ॑ముపాస॒తామి॒తి॒ తస్మై॒ సర్వ॑ ఋత॒వో నమ॑స్తే॒
 మ॒ర్యాదా॑కరత్వాత్పు పు॒రోధా॑మ్ బ్రా॒హ్మణ॑ ఆప్నోతి॒ య ఏ॒వం వే॒ద॒॥ స ఖ॑లు సంవ॒ధ్సర॑
 ఏ॒తైస్సీ॒నానీ॑భి॒స్సహ॑ ఇన్ద్రా॒య స॒ర్వాన్మా॑మానభి॒వహ॑తి॒ స ద్రు॑ష్పః॒ తస్మై॒షా భ॑వతి॒॥ [౧౮] అ॒వ
 ద్రు॒పో అగ్ం॑శుమతీమతి॒ష్ఠత్ ఇ॒యానః॒ కృ॒ష్ణో ద॒శభిః॒ సహ॑స్త్రిః॒ ఆ॒వర్త॑మిన్తః॒ శ॒చ్యా
 ధ॒మన్త॑మ్ ఉప॒స్ను॑హి తం నృ॒మణా॑మధద్రామి॒తి॒ ఏ॒తయై॑వేన్తః॒ సలా॑వృ॒క్యా సహ॑
 అసు॒రాన్పరి॑వృశ్చతి॒ పృ॒థి॒వ్యగ్ం॑శుమతీ॒ తామ॑న్వవస్థితః॒ సంవ॒ధ్సరో॒ ది॒వం చ॒ నై॒వం
 వి॒దుషా॑చా॒ర్యాస్తే॒వాసి॑నౌ॒ అన్యో॑న్యస్మై ద్రు॒హ్యతా॑మ్ యో ద్రు॒హ్యతి॒ భృ॑శ్యతే
 స్వ॒ర్గాల్లో॑కాత్ ఇత్యృ॒తుమ॑ణ్డలాని॒ సూ॒ర్యమ॑ణ్డలాన్యాఖ్యా॒యికాః॒ అత॑ ఊర్ధ్వగ్ం
 స॒నిర్వ॑చనాః॒॥ [౧౯]

ని॒జాను॑కాం భ॑వతి ద్రు॒హ్యతాం॒ పశ్య॑ చ॒న్॒॥

ఆరోగో భ్రాజః పటరః పతజ్గః స్వర్ణరో జ్యోతిషీమాన్ విభాసః తే అస్మై సర్వే
 దివమాతపన్తి ఊర్జం దుహానా అనపస్పరన్త ఇతి॥ కశ్యపోఽష్టమః స మహామేరుం న
 జహాతి తస్యైషా భవతి॥ యత్తే శిల్పం కశ్యప రోచనావత్ ఇన్ద్రియావత్పుష్కలం
 చిత్రభాను యస్మిన్మాన్యూర్యా అర్పితాస్సప్త సాకమ్॥౧౦॥ తస్మిన్రాజానమధి విశ్రయేమమితి॥
 తే అస్మై సర్వే కశ్యపాజ్యోతిర్లభన్తి తాన్థోమః కశ్యపాదధినిర్ధమతి
 భ్రస్రాకర్మకృదివైవమ్॥ ప్రాణో జీవానీన్ద్రియజీవాని సప్త శీర్షణ్యాః ప్రాణాః సూర్యా
 ఇత్యాచార్యాః॥ అపశ్యమహమేతాన్ సప్త సూర్యానితి పశ్చకర్ణో వాఙ్మయనః సప్తకర్ణశ్చ
 ప్లాక్షీః॥౧౧॥ ఆనుశ్రవిక ఏవ నౌ కశ్యప ఇతి ఉభౌ వేదయితే న హి శేకుమివ మహామేరుం
 గన్తుమ్॥ అపశ్యమహమేతథ్సూర్యమణ్డలం పరివర్తమానమ్ గార్గ్యః ప్రాణత్రాతః గచ్ఛన్త
 మహామేరుమ్ ఏకం చాజహతమ్॥ భ్రాజపటరపతజ్గ నిహనే తిష్ఠన్నాతపన్తి తస్మాదిహ
 తప్త్రితపాః॥౧౨॥ అముత్రేతరే తస్మాదిహతప్త్రితపాః॥ తేషామేషా భవతి॥ సప్త సూర్యా
 దివమనుప్రవిష్టాః తానస్వేతి పథిభిర్దక్షిణావాన్ తే అస్మై సర్వే ఘృతమాతపన్తి ఊర్జం
 దుహానా అనపస్పరన్త ఇతి॥ సప్తర్విజస్సూర్యా ఇత్యాచార్యాః॥ తేషామేషా భవతి॥ సప్త
 దిశో నానాసూర్యాః॥౧౩॥ సప్త హోతార ఋత్విజః దేవా ఆదిత్యా యే సప్త తేభిః
 సోమాభీరక్షణ ఇతి॥ తదప్యామ్నాయః దిగ్భ్రాజ ఋతూన్ కరోతి॥ ఏతయైవావృతాః
 సహస్రసూర్యతాయా ఇతి వైశంపాయనః॥ తస్యైషా భవతి॥ యద్ద్యావ ఇన్ద్ర తే శతగ్ం
 శతం భూమీః ఉత స్యుః నత్వా వజ్రిన్ సహస్రగ్ం సూర్యాః॥౧౪॥ అను న జాతమష్ట రోదసీ
 ఇతి॥ నానాలిజ్గత్వాదృతూనాం నానాసూర్యత్వమ్॥ అష్టౌ తు వ్యవసీతా ఇతి॥
 సూర్యమణ్డలాన్యష్టౌత ఊర్ధ్వమ్॥ తేషామేషా భవతి॥ చిత్రం దేవానాముదగాదనీకమ్
 చక్షుర్మిత్రస్య వరుణస్యాగ్నీః ఆప్రా ద్యావాపుథివీ అన్తరిక్షమ్ సూర్య ఆత్మా
 జగతస్తస్థుషశ్చేతి॥౧౫॥

క్వేదమబ్బం నివిశతే। క్వాయగ్ం సంవధ్సరో మిథః। క్వాహః క్వేయం దేవరాత్రీ। క్వ మాసా
 ఋతవః శ్రితాః॥ అర్థమాసా ముహూర్తాః। నిమేషాస్త్రుటిభిస్సహ। క్వేమా ఆపో నివిశన్తే।
 యదీతో యాన్తి సంప్రతి॥ కాలా అపున్ నివిశన్తే। ఆపసూర్యే సమాహితాః॥[౨౬] అబ్బాణ్యపః
 ప్రపద్యన్తే। విద్యుథ్సూర్యే సమాహితా॥ అనవర్ణే ఇమే భూమీ ఇయం చాసౌ చ రోదసీ॥
 కిగ్గ్స్విదత్రాన్తరా భూతమ్। యేనేమే విధృతే ఉభే। విష్ణునా విధృతే భూమీ ఇతి వధ్సస్య
 వేదనా॥ ఇరావతీ ధేనుమతీ హి భూతమ్। సూయవసినీ మనుషే దశస్యే॥ [౨౭]
 వ్యష్టభాద్రోదసీ విష్ణవేతే। దాధర్థ పృథివీమభితో మయాఖై॥ కిం తద్విష్ణోర్బలమాహుః।
 కా దీప్తిః కిం పరాయణమ్। ఏకో యద్ధారయద్దేవః। రేజతీ రోదసీ ఉభే॥
 వాతాద్విష్ణోర్బలమాహుః। అక్షరాద్దీప్తిరుచ్యతే। త్రిపదాద్ధారయద్దేవః।
 యద్విష్ణోరేకముత్తమమ్॥[౨౮] అగ్నయో వాయవశ్చైవ ఏతదస్య పరాయణమ్॥ పృచ్ఛామి
 త్వా పరం మృత్యుమ్। అవమం మధ్యమం చతుమ్। లోకం చ పుణ్యపాపానామ్।
 ఏతత్పృచ్ఛామి సంప్రతి॥ అముమాహుః పరం మృత్యుమ్। పవమానం తు మధ్యమమ్।
 అగ్నిరేవావమో మృత్యుః। చన్త్రమాశ్చతురుచ్యతే॥ [౨౯] అనాభోగాః పరం మృత్యుమ్।
 పాపాస్సంయన్తి సర్వదా। ఆభోగాస్త్యేవ సంయన్తి। యత్ర పుణ్యకృతో జనాః॥ తతో
 మధ్యమమాయన్తి। చతుమగ్నిం చ సంప్రతి॥ పృచ్ఛామి త్వా పాపకృతః। యత్ర
 యాతయతే యమః। త్వం నస్తద్బ్రహ్మన్ ప్రబ్రూహి। యది వేత్థాసతో గృహన్॥ [౩౦]
 కశ్యపాదుదితాసూర్యాః। పాపాన్నిర్ఘ్నన్తి సర్వదా। రోదస్యోరన్తర్దేశేషు। తత్ర న్యస్యన్తే
 వాసపైః॥ తేఽశరీరాః ప్రపద్యన్తే। యథాఽపుణ్యస్య కర్మణః। అపాణ్యపాదకేశాసః। తత్ర
 తేఽయోనిజా జనాః॥ మృత్వా పునర్మృత్యుమాపద్యన్తే। అద్యమానాస్స్వకర్మభిః॥ [౩౧]
 ఆశాతికాః క్రిమయ ఇవ। తతః పూయన్తే వాసపైః॥ అపైతం మృత్యుం జయతి। య ఏవం

పేద॑ స ఖ॒ల్వై॑వం॒విద్వా॑హ్మ॒ణః॑ దీ॒ర్ఘశ్చ॑త్త॒మో భ॑వతి॒
 క॒శ్యప॑స్యాతి॒థిస్సి॑ద్ధగ॒మన॑స్సిద్ధా॒గమ॑నః॥ త॒స్యై॒షా భ॑వతి॒ ఆ య॑స్మిన్త॒న్త వా॑స॒వాః
 రో॒హన్తి॑ పూ॒ర్వ్యా రు॑హః॥[31] ఋ॒షిర్ హ దీ॒ర్ఘశ్చ॑త్త॒మః॑ ఇ॒న్ద్రస్య॑ ఘ॒ర్మో అతి॑థిరితి॒ కశ్య॑పః
 ప॒శ్యకో భ॑వతి॒ యథ్స॑ర్వం పరిప॒శ్యతీ॑తి సౌ॒క్ష్మ్యాత్॑॥ అథాగ్నీ॒రష్టపు॑రుష॒స్య॑॥ త॒స్యై॒షా
 భ॑వతి॒ అగ్ని॑ న॒య సు॒పథా॑ రా॒యే అ॒స్మాన్ వి॒శ్వాని॑ దే॒వ వ॒యునా॑ని వి॒ద్వాన్
 యు॒యోధ్య॑స్మజ్జహూ॒రాణా॑మే॒నః॑ భూ॒యిష్యా॑ం తే నమ ఉక్తిం విధేమేతి॒॥[33]
 స॒మాహి॑తా ద॒శస్యే॑ ఉత్త॒మము॑చ్యతే గృ॒హస్థ॑స్వక॒ర్మభిః॑ పూ॒ర్వ్యా రు॑హ ఇతి॒॥8॥

అగ్ని॑శ్చ జాత॑వేదాశ్చ॒ సహో॑జా అజి॒రాప్ర॑భుః॒ వైశ్వా॑నరో న॒ర్యాపా॑శ్చ॒ పఙ్క్తి॑రాధాశ్చ
 స॒ప్తమః॑ వి॒సర్పే॑వాఽష్ట॒మోఽగ్ని॑నామ్॒ ఏతే॑ఽష్టా వస॒వః క్షీ॑తా ఇతి॒॥
 యథర్వే॑వాగ్నీ॒రర్చి॑ర్వర్ణవిశే॒షాః॑ నీ॒లార్చి॑శ్చ పీ॒తకా॑ర్చిశ్చేతి॒ అథ
 వాయో॑రేకాదశపురుష॒స్యైకాదశ॑స్త్రీక॒స్య॑॥ ప్ర॒భ్రాజ॑మానా వ్యవదా॒తాః॑ [38] యాశ్చ
 వా॒సుకి॑పైద్యుతాః॒ రజ॑తాః పరు॒షాః శ్వా॑మాః॒ కపి॑లా అతి॒లోహి॑తాః॒ ఊర్ధ్వా॑ అవపత॒ంతాశ్చ॑
 వైద్యుత॑ ఇత్యేకాదశ॒ నైనం॑ వైద్యుతో హి॒నస్తి॑ య ఏ॒వం పేద॑॥ స హో॑వాచ వ్యాసః
 పా॒రాశ॒ర్యః॑ విద్యుద్వధమే॒వాహం॑ మృ॒త్యుమై॑చ్ఛమితి॒ న త్వ॑కామగ్ం హ॒న్తి॒॥[39] య ఏ॒వం
 పేద॑॥ అథ గ॒న్ధర్వ॑గణాః॒ స్వాన॑ భ్రా॒ట్ అ॒ఙ్ఘరి॑ర్బ॒హ్మారిః॑ హస్త॒స్సుహస్తాః॑
 కృ॒శాసు॑ర్విశ్వావసుః॒ మూర్ధ॑న్వాన్మూ॒ర్ధ్వవ॑ర్చాః॒ కృతి॑రిత్యేకాదశ గ॒న్ధర్వ॑గణాః॒ దేవా॑శ్చ
 మహా॑దే॒వాః॑ రశ్మయశ్చ దే॒వా గ॑రగిరః॒॥[3౯] నైనం॑ గరో హి॒నస్తి॑ య ఏ॒వం పేద॑॥
 గౌరీ॑మి॒మాయ॑ సలి॒లాని॑ తక్షతీ॒ ఏక॑పదీ ద్వి॒పదీ॑ సా చతు॒ష్పదీ॑ అష్టా॒పదీ॑ నవ॒పదీ॑
 బ॒భూవు॑షీ సహస్రాక్ష॒రా ప॑రమే వ్యోమ॒న్నితి॒॑ వాచో॑ విశేషణమ్॒ అథ॑ నిగద॒వ్యాఖ్యా॑తాః
 తాననుక్రమి॒ష్యామః॒॑ వరా॑హవ॒స్వత॑పసః॒ [3౯] విద్యు॒న్మహ॑సో ధూ॒పయః॑ శ్వాప॒యో
 గృ॒హమే॑ధాశ్చేత్యేతే॒ యే చే॑మే॒శిమి॑విద్విషః॒ ప॒ర్జన్యా॑స్స॒ప్త పృ॑థివీమ॒భి వర్ష॑న్తి॒

వృష్టిభిరితి ఏతయైవ విభక్తివిపరీతాః సప్తభిర్వాతైరుదీరితాః అమూన్లోకానభి వర్షన్తి
 తేషామేషా భవతి॥ సమానమేతదుదకమ్ [30] ఉచైత్యవ చాహభిః భూమిం పర్జన్యా
 జిన్వన్తి దివం జిన్వన్త్యగ్నయ ఇతి॥ యదక్షరం భూతకృతమ్ విశ్వే దేవా ఉపాసతే
 మహర్షిమస్య గోప్తారమ్ జమదగ్నిమకుర్వత॥ జమదగ్నిరాప్యాయతే
 ఛన్దోభిశ్చతురుత్తరైః రాజ్ఞస్సోమస్య తృప్తాసః [31] బ్రహ్మణా వీర్యావతా శివా నః ప్రదిశో
 దిశః॥ తచ్ఛంయోరావృణీమహే గాతుం యజ్ఞాయ గాతుం యజ్ఞపతయే ధైవీ
 స్వస్తిరస్తు నః స్వస్తిర్మానుషేభ్యః ఊర్ధ్వం జిగాతు భేషజమ్ శం నో అస్తు ద్విపదే శం
 చతుష్పదే॥ సోమపా 3 అసోమపా 3 ఇతి నిగదవ్యాఖ్యాతాః॥ [30]

వ్యవదాతా హన్తి గరగిరస్తపస ఉదకం తృప్తాసశ్చతుష్పద ఏకం చ॥ 19॥

సహస్రవృదియం భూమిః పరం వ్యోమ సహస్రవృత్ అశ్వినా భుజ్యూ నాసత్యా విశ్వస్య
 జగతస్పతీ॥ జాయా భూమిః పతిర్వ్యోమ మిధునం తా అతుర్యధుః పుత్రో బృహస్పతీ
 రుద్రః సరమా ఇతి స్త్రీపుమమ్॥ శుక్రం వామన్యద్యజతం వామన్యత్ విషురూపే అహనీ
 ద్యౌరివ స్థః [30] విశ్వా హి మాయా అవధః స్వధావన్తా భద్రా వాం పూషణావిహ
 రాతిరస్తు॥ వాసాత్యా చిత్రా జగతో నిధానౌ ద్యావాభూమీ చరథః సగ్ం సఖాయౌ
 తావశ్వినా రాసభాశ్వా హవం మే శుభస్పతీ ఆగతగ్ం సూర్యయా సహ॥ త్యుగ్రో హ
 భుజ్యూమశ్వినోదమేఘే రయిం న కశ్చిన్మమృవాః ౨ అవాహాః
 తమూహధుర్నాభిరాత్మన్వతీభిః అన్తరిక్షపుడ్భిరపోదకాభిః॥ [31] తిస్రః
 క్షపస్త్రిరహః తివ్రజద్భిః నాసత్యా భుజ్యూమూహధుః పతజ్జైః సముద్రస్య ధన్వన్తార్తస్య
 పారే త్రిభీరథైశ్శతపద్భిః షడశ్వైః॥ సవితారం వితన్వంతమ్ అనుబధ్నాతి శామ్బరః
 ఆపపూర్షమ్బరశ్చైవ సవితాఽరేపసోఽభవత్॥ త్యగ్ం సుతృప్తం విదిత్వైవ బహుసోమ
 గిరం వశీ [33] అన్వేతి తుగ్రో ఽవక్రియాంతమ్ ఆయసూయాన్థోమతృపుషు॥ స

స॒జ్ఞా॒మస్త॒మోద్యోఽత్యో॒తః॑ | వా॒చో గాః పి॒పాతి॑ తత్ | స తద్గో॒భిస్త॒వాఽత్యో॒త్యన్యే॑ |
 రక్ష॒సాఽనన్వి॑తాశ్చ యే॒ || అస్వే॒తి పరి॑వృ॒త్యాఽస్తః॑ | ఏ॒వమే॒తౌ స్థో అశ్వినా॑ | తే ఏ॒తే
 ద్యుఃపృ॒థివ్యోః॑ | అహ॑రహర్గర్భం దధా॒థే॒ || [౪౪] తయోరే॒తౌ వధ్నా॑వహోరాత్రే | పృ॒థివ్యా అహః॑ |
 ది॒వో రాత్రిః॑ | తా అవి॑సు॒ష్టౌ దమ్పతీ॑ ఏ॒వ భవ॑తః॒ || తయోరే॒తౌ వధ్నా॑ | అగ్ని॒శ్చాది॑త్యశ్చ |
 రాత్రీ॒ర్వధ్నః॑ | శ్వే॒త ఆది॑త్యః | అహ్నోఽగ్నిః॒ || [౪౫] తామ్రా అరు॑ణః | తా అవి॑సు॒ష్టౌ దమ్పతీ॑ ఏ॒వ
 భవ॑తః॒ || తయోరే॒తౌ వధ్నా॑ | వృ॒త్రశ్చ వైద్యు॑తశ్చ | అగ్నీ॒ర్వృత్రః॑ | వైద్యు॑త ఆది॒త్యస్య॑ | తా
 అవి॑సు॒ష్టౌ దమ్పతీ॑ ఏ॒వ భవ॑తః॒ || తయోరే॒తౌ వధ్నా॑ || [౪౬] ఉ॒ష్మా చ నీహా॑రశ్చ | వృ॒త్రస్యోష్మా
 వైద్యు॑తస్య నీహా॑రః | తౌ తావే॒వ ప్రతి॑పద్యేతే॒ || సేయగ్ం రాత్రీ గర్భి॑ణీ పుత్రే॒ణ సం॑వసతి |
 తస్యా వా ఏ॒తదు॒ల్బణమ్॑ | యద్రాత్రై ర॒శ్మయః॑ | యథా గో॒ర్గర్భి॑ణ్యా ఉ॒ల్బణమ్॑ | ఏ॒వమే॒తస్యా
 ఉ॒ల్బణమ్॑ || ప్ర॒జయి॑ష్ణుః ప్ర॒జయా చ పశు॑భిశ్చ భవతి | య ఏ॒వం వేద॑ |
 ఏ॒తము॑ద్యంతమపి॒యంతం॑ చేతి | ఆది॒త్యః పు॒ణ్యస్య వధ్నః॑ || అథ ప॒విత్రా॒జ్గిర॑సః || [౪౭]
 స్థోఽపో॑దకాభి॒ర్వశీ॑ దధా॒థే అగ్ని॑స్తయోరే॒తౌ వధ్నా॑ భవతి చ॒త్వారి॑ చ || 10 ||

ప॒విత్ర॑వ॒న్తః పరి॑వాజమా॒సతే॑ | పి॒తైషాం ప్ర॒త్యో అభి॑రక్షతి వ్ర॒తమ్ | మహా॑స్స॒ముద్రం॑
 వరు॑ణస్తిరోదధే | ధీ॒రా ఇచ్ఛే॑కుర్ధరుణే॒ష్వారభ॑మ్ || ప॒విత్రం తే వి॒తతం॑ బ్రహ్మ॒ణస్పతే॑ |
 ప్ర॒భుర్గాత్రా॑ణి ప॒ర్యేషి॑ వి॒శ్వతః॑ | అత॑ష్టతనూర్న తదామో అశ్ను॒తే | శృ॒తాస॑
 ఇద్వహ॑న్తస్తధ్నమాశత || బ్రహ్మ దే॒వానామ్॑ | అస॑తస్సద్యే తతక్షుః || [౪౮] ఋష॑యస్సప్తాత్రిశ్చ
 యత్ | సర్వే॑ఽత్రయో అగ॑స్త్యశ్చ | నక్ష॑త్రైశ్చంకృతో॑ఽవసన్ || అథ స॒వితుః॑
 శ్యా॒వాశ్వ॑స్యావర్తి॒కామ॑స్య || అమీ॒య ఋక్షా॑ నిహితా॒స ఉ॒చ్ఛా | నక్ష॑ం దదృశ్రే
 కుహ॑చిద్ధివే॒యుః | అద॑బ్ధాని వరు॑ణస్య వ్ర॒తాని॑ | వి॒చాక॑శచ్చస్త్ర॒మా నక్ష॑త్రమేతి ||
 తథ॑వి॒తుర్వరే॑ణ్యమ్ | భర్గో దే॒వస్య ధీ॑మహి || [౪౯] ధి॒యో యో నః॑ ప్రచోదయాత్ ||
 తథ॑వి॒తుర్వ్రణీ॑మహే | వయం దే॒వస్య భో॑జనమ్ | శ్రీ॒ష్ఠగ్ం సర్వ॑ధాతమమ్ | తురం భగ॑స్య

ధీమహి॥ అపా॑గూ॒హత॑ స॒వితా॑ తృ॒భీన్॑ స॒ర్వాన్ది॑వో అ॒న్ధసః॑ నక్త॒న్తాన్య॑భవన్ద్వ॒శే అ॒స్థ్యస్థాన్॑
 సంభ॑విష్యామః॥ నామ॑ నామై॒వ నామ॑ మే॒ [౧౦] నపుగ్ంస॒కం పు॒మాగ్ం స్త్ర్యస్మి॑
 స్థావరో॑స్మృథ॒ జఙ్గ॑మః॒ యజే॑యక్షి॒ యష్టా॑హే చ॥ మయా॑ భూతాన్య॒యక్ష॑త॒ పశ॑వో
 మమ॑ భూతాని॒ అనూ॑బన్ధో॒స్మృహం॑ వి॒భుః॥ స్త్రి॑యస్స॒తీః తా ఉ॑ మే పుగ్ంస॒ ఆహుః॑
 పశ్య॑దక్ష॒ణ్వాన్ను వి॑చేతద॒న్ధః క॒విర్యః॑ పుత్ర॒స్స ఇ॒మా చి॑కేత॒ [౧౧] యస్మా॑ వి॒జానా॑ధ్సవి॒తుః
 పితా॑ సత్॥ అన్ధో॒ మణి॑మవి॒న్దత్ త॒మన॑జ్గులిరావ॒యత్ అగ్రి॑వః ప్రత్య॒ముఞ్చత్ త॒మజి॑హ్వో
 అస॑శ్చత॥ ఊర్ధ్వ॒మూల॑మ॒వాక్సా॑ఖమ్॒ వృక్షం॑ యో వేద॒ సమృ॑తి॒ న స॒ జాతు॑ జనః
 శ్రద్ధ॑ధ్యాత్ మృ॒త్యుర్మా॑ మారయాది॒తిః॥ హ॒సిత॑గ్ం రుది॒తం గీ॒తమ్ [౧౨]
 వీ॒ణాప॑ణవలా॒సిత॑మ్ మృ॒తం జీ॒వం చ॑ యత్క్రించితే॒ అజ్గా॑ని స్నే॒వ వి॒ద్ధి తత్॥
 అతృ॑ప్యగ్ంస్త్వ॒ప్యధ్యా॑యత్ అ॒స్మాజ్జా॒తా మే మి॒థూ చ॑రన్॒ పుత్రో॑ నిర్ఙు॒త్యా వైదే॑హః
 అచే॑తా యశ్చ॒ చేత॑నః॥ స॒ తం మణి॑మవి॒న్దత్ సో॑నజ్గులిరావ॒యత్ సో॑గ్రి॒వః
 ప్రత్య॑ముఞ్చత్ [౧౩] సో॑జిహ్వో అస॑శ్చత॥ నైత॒మృషిం॑ విది॒త్వా నగ॑రం ప్ర॒విశేత్ యది॑
 ప్ర॒విశేత్ మి॒థౌ చ॑రి॒త్వా ప్ర॒విశేత్ తథ॑స్స॒మృత॑స్య వ్ర॒తమ్ ఆత॑మగ్నే ర॒థన్తి॑ష్ఠ
 ఏకా॑శ్వమే॒కయో॑జనమ్॒ ఏక॑చక్రమే॒కధు॑రమ్॒ వాత॑ధ్రాజిగతిం వి॒భో॥ న రి॒ష్యతి॑ న వ్య॒థతే॑
 [౧౪] నాస్యా॑క్షో యాతు॒ సజ్జ॑తి॒ యచ్ఛే॑తాన్రోహితాగ్ంశ్చాగ్నేః॒ రథే॑ యుక్తా॒వధి॑తిష్ఠతి॥
 ఏకయా॑ చ దశ॒భిశ్చ॑ స్వ॒భూతే॑ ద్వాభ్యామిష్ట॒యే విగ్ంశ॑త్యా చ॒ తిస్స॑భిశ్చ వహ॒సే
 త్రిగ్ంశ॑తా చ॒ నియు॑ద్భిర్వా॒యవి॑హ తా వి॒ముఞ్చ॑ [౧౫]
 తత॑క్షుర్ధీమహి॒ నామ॑ మే చి॒కేత॑ గీ॒తం ప్రత్య॑ముఞ్చద్వ్య॒థతే॑ సప్త॒ చ॥ 1॥

ఆత॑నుష్వ ప్రత॑నుష్వ॒ ఉద్ధ॑మా॒ధమ॑ స॒న్ధమ॑ ఆది॒త్యే చ॑న్త్రవర్ణానామ్॒ గర్భ॑మాధే॒హ
 యః పు॒మాన్॥ ఇ॒తస్సి॒క్తగ్ం సూ॑ర్యగతమ్॒ చన్త్ర॑మ॒సే ర॒సం కృ॑ధి॒ వారా॑దం
 జన॑యాగ్రిగ్నిమ్॒ య ఏకో॑ రుద్ర॒ ఉచ్య॑తే॥ అ॒సంఖ్యా॑తాస్స॒హస్రా॑ణి॒ స్మర్య॑తే న చ

దృశ్యతే[౫౬] ఏ॒వ॒మే॒తన్ని॒బోధ॑త॥ ఆ మ॒న్తైరి॒న్త హ॑రిభిః॥ యా॒హి మ॒యూర॑రోమభిః॥ మా
 త్వా కే॒చిన్ని॑యేమురిన్న పా॒శినః॑ దధ॒స్వేవ॒ తా ఇ॑హి॥ మా మ॒న్తైరి॒న్త హ॑రిభిః॥ యా॒మి
 మ॒యూర॑రోమభిః॥ మా మా కే॒చిన్ని॑యేమురిన్న పా॒శినః॑ నిధ॒స్వేవ॒ తాః ౨ ఇ॑మి॥ అణుభిశ్చ
 మహద్భిశ్చ॥ [౫౭] నిఘ్న॑ష్వైరస॒మాయు॑తైః॥ కా॒లైర్ హ॑రిత్వమాప॒న్నైః॥ ఇన్త్రా॑యాహి
 సహ॒స్రయ॑క్॥ అగ్ని॒ర్విభ్రా॑ష్టివసనః॥ వాయుశ్శ్చే॒తసి॑కద్రుకః॥ సం॒వత్స॑రో వి॒షూవ॑ర్జైః॥
 నిత్యా॑స్తేనుచరాస్తవ॥ సుబ్రహ్మణ్యోగ్ం సుబ్రహ్మణ్యోగ్ం సుబ్రహ్మణ్యోమ్॥ ఇన్త్రా॑గచ్ఛ హరివ
 ఆగచ్ఛ మే॒ధాతి॑థేః॥ మే॒ష వృ॑షణశ్వస్య మేనే॥ [౫౮] గౌరా॑వస్కన్దిన్నహల్యాయై జార॥
 కౌశికబ్రాహ్మణ గౌత॑మబ్రువాణ॥ అరు॑ణాశ్వా ఇహా॑గతాః॥ వస॑వః పృథి॒విక్షి॑తః॥ అష్టై
 ది॒గ్వాస॑సోఽగ్నయః॥ అగ్నిశ్చ జాత॑వేదాశ్చేత్యేతే॥ తామ్రా॑శ్వాస్తామ్ర॒రథాః॑
 తామ్ర॑వర్ణాస్తథా॒సితాః॑ దణ్డహస్తాః॒ ఖాద॑గ్దతః॥ ఇతో రు॒ద్రాః పరా॑జ్గతాః॥ [౫౯] ఉక్త॑గ్ం స్థానం
 ప్రమా॑ణం చ పుర ఇత॥ బృహ॒స్పతి॑శ్చ స॒వితా॑ చ॥ విశ్వ॑రూపైరిహా॒గతా॑మ్॥
 రథే॑నోదకవర్త॒మనా॑ అపు॒షా ఇతి॑ తద్ద॒వ్యయాః॑॥ ఉక్తో వే॒షో వాసా॑గ్ంసి చ॥
 కాలా॑వయవానామితః ప్రతీ॒చ్యా వాసా॑త్యా ఇత్యశ్వినోః॒ కోఽన్త॑రిక్షే శబ్దం కరోతీతి॒ వాసి॑ష్ఠో
 రౌహి॑ణో మీ॒మాగ్ంసాం॑ చక్రే॒ తస్యై॑షా భవతి॥ వాశ్రే॒వ విద్యు॑దితి॥ బ్రహ్మ॑ణ ఉదర॒ణమ॑సి
 బ్రహ్మ॑ణ ఉదీర॒ణమ॑సి బ్రహ్మ॑ణ ఆస్తర॒ణమ॑సి బ్రహ్మ॑ణ ఉపస్తర॒ణమ॑సి॥ [౬౦]

దృశ్యతే చ మేనే పరాం గతాశ్చక్రే వట్స॥12॥

(అపక్రామత గర్భిణ్యః) అష్ట॑యోనీమష్టపు॒త్రామ్॑ అష్ట॑పత్నీమి॒మాం మహీ॑మ్॥ అహం వేద న మే
 మృ॒త్యుః॑ న చామృ॒త్యుర॒ఘాఽహ॑రత్॥ అష్ట॑యోన్యష్టపు॒త్రామ్॑ అష్ట॑పదిదమన్తరిక్షమ్॥
 అహం వేద న మే మృ॒త్యుః॑ న చామృ॒త్యుర॒ఘాఽహ॑రత్॥ అష్ట॑యోనీమష్టపు॒త్రామ్॑
 అష్ట॑పత్నీమి॒మాం ది॒వమ్॥ [౬౧] అహం వేద న మే మృ॒త్యుః॑ న చామృ॒త్యుర॒ఘాఽహ॑రత్॥
 సుత్రా॑మాణం మహీ॒మూష॑మ్॥ అదితి॒ర్యోరదితి॑రన్తరిక్షమ్॥ అదితి॒ర్మాతా॑ స పితా స పుత్రః॥

విశ్వే దే॒వా అది॑తిః ప॒శ్చజ॒నాః॑॥ అది॑తి॒ర్జాత॑మది॒తిర్జని॑త్వమ్॥ అ॒ష్టే పు॒త్రాసో అది॑తేః॑ యే
జా॒తాస్త॒న్వః పరి॑ దే॒వాః ౨ ఉప॑ప్రైధ్నస్త॒భిః॑ [౬౨] పరా॒ మార్తా॒ణ్డమా॑స్యత్॑॥ స॒ప్త॒భిః
పు॒త్రైరది॑తిః॑ ఉప॑ప్రైత్పూర్వ్యం॑ యుగమ్॑॥ ప్ర॒జాయే॑ మృత్యువే॑ తత్॑॥ పరా॒
మార్తా॒ణ్డమా॑భరదితి॑॥ తాననుక్రమి॒ష్యామః॑॥ మిత్ర॑శ్చ వరు॒ణశ్చ॑॥ ధా॒తా చా॒ర్యమా॑ చ॑
అగ్ంశ॑శ్చ భగ॑శ్చ॑॥ ఇన్ద్ర॑శ్చ వి॒వస్వాగ్శ్చే॒త్యేతే॑॥ హి॒రణ్యగర్భో॑ హగ్ంసశ్శుచి॒షత్॑॥
బ్ర॒హ్మజ॒జ్ఞానం॑ తది॒త్పద॑మితి॑॥ గర్భః॑ ప్రా॒జాప॑త్యః॑ అథ పురు॒షః సప్తపురు॑షః॑॥ [౬౩]
(యథాస్థానం గర్భిణ్యః)

అ॒మూం ది॒వగ్ం సప్త॑భిరేతే॑ చ॒త్వారి॑ చ॑॥ 13॥

యోఽసౌ తప॑న్నదే॒తి॑ స సర్వే॑షాం భూతానాం॑ ప్రా॒ణానా॑దాయోదే॒తి॑ మా మే॑ ప్ర॒జాయా॑
మా పశూ॑నామ్॑॥ మా మమ॑ ప్రా॒ణానా॑దాయోదగాః॑॥ అసౌ యోఽస్తమే॒తి॑ స సర్వే॑షాం
భూతానాం॑ ప్రా॒ణానా॑దయాస్తమే॒తి॑ మా మే॑ ప్ర॒జాయా॑ మా పశూ॑నామ్॑॥ మా మమ॑
ప్రా॒ణానా॑దయాఽస్తంగాః॑॥ అసౌ య ఆపూ॑ర్యతి॑ స సర్వే॑షాం భూతానాం॑ ప్రా॒ణైరాపూ॑ర్యతి॑
[౬౪] మా మే॑ ప్ర॒జాయా॑ మా పశూ॑నామ్॑॥ మా మమ॑ ప్రా॒ణైరాపూ॑రిష్యాః॑॥ అసౌ
యోఽపక్షీ॑యతి॑ స సర్వే॑షాం భూతానాం॑ ప్రా॒ణైరపక్షీ॑యతి॑ మా మే॑ ప్ర॒జాయా॑ మా
పశూ॑నామ్॑॥ మా మమ॑ ప్రా॒ణైరపక్షీ॑ష్యాః॑॥ అ॒మూని॑ నక్షత్రాణి॑ సర్వే॑షాం భూతానాం॑
ప్రా॒ణైరప॑ ప్రస॒ర్పన్తి॑ చోధ్స॒ర్పన్తి॑ చ॑॥ మా మే॑ ప్ర॒జాయా॑ మా పశూ॑నామ్॑॥ మా మమ॑
ప్రా॒ణైరప॑ ప్రసృపత॑ మోధ్సృపత॑॥ [౬౫] ఇమే॑ మాసాశ్చార్ధమాసాశ్చ॑ సర్వే॑షాం భూతానాం॑
ప్రా॒ణైరప॑ ప్రస॒ర్పన్తి॑ చోధ్స॒ర్పన్తి॑ చ॑॥ మా మే॑ ప్ర॒జాయా॑ మా పశూ॑నామ్॑॥ మా మమ॑
ప్రా॒ణైరప॑ ప్రసృపత॑ మోధ్సృపత॑॥ ఇమ॑ ఋతవః॑ సర్వే॑షాం భూతానాం॑ ప్రా॒ణైరప॑ ప్రస॒ర్పన్తి॑
చోధ్స॒ర్పన్తి॑ చ॑॥ మా మే॑ ప్ర॒జాయా॑ మా పశూ॑నామ్॑॥ మా మమ॑ ప్రా॒ణైరప॑ ప్రసృపత॑
మోధ్సృపత॑॥ అయగ్ం సంవధ్స॒రః॑ సర్వే॑షాం భూతానాం॑ ప్రా॒ణైరప॑ ప్రస॒ర్పన్తి॑ చోధ్స॒ర్పన్తి॑

చ॥[౬౬] మా మే ప్రజాయా మా పశూనామ్॥ మా మమ ప్రాణైరప ప్రసృప మోఢ్స్సప॥
 ఇదమహః॥ సర్వేషాం భూతానాం ప్రాణైరప ప్రసర్పతి చోఢ్సర్పతి చ॥ మా మే ప్రజాయా
 మా పశూనామ్॥ మా మమ ప్రాణైరప ప్రసృప మోఢ్స్సప॥ ఇయగ్ంరాత్రిః॥ సర్వేషాం
 భూతానాం ప్రాణైరప ప్రసర్పతి చోఢ్సర్పతి చ॥ మా మే ప్రజాయా మా పశూనామ్॥ మా
 మమ ప్రాణైరప ప్రసృప మోఢ్స్సప॥ ఓం భూర్భువస్స్వః॥ ఏతద్వో మిథునం మా నో
 మిథునగ్ం రీఢ్వమ్॥[౬౭]

ప్రాణైరాపూర్వతి మోఢ్స్సపత చోఢ్సర్పతి చ మోఢ్స్సప ద్వే చ॥14॥

యోసా పోడశామూని ద్వాదశాయం చతుర్థశ॥

ఉదేత్యస్తమేత్యాపూర్వత్యషక్షీయత్యమూని నక్షత్రాణీమే మాసా ఇమ ఋతవోయగ్ం సంవత్సర ఇదమహరియగ్ం రాత్రిర్థశ॥

అథాదిత్యస్యాష్టపురుషస్య॥ వసూనామాదిత్యానాగ్ స్థానే స్వతేజసా భాని॥
 రుద్రాణామాదిత్యానాగ్ స్థానే స్వతేజసా భాని॥ ఆదిత్యానామాదిత్యానాగ్ స్థానే స్వతేజసా
 భాని॥ సతాగ్ంసత్యానామ్॥ ఆదిత్యానాగ్ స్థానే స్వతేజసా భాని॥
 అభిధూన్వతామభిఘ్నతామ్॥ వాతవతాం మరుతామ్॥ ఆదిత్యానాగ్ స్థానే స్వతేజసా భాని॥
 ఋభూణామాదిత్యానాగ్ స్థానే స్వతేజసా భాని॥ విశ్వేషాం దేవానామ్॥ ఆదిత్యానాగ్ స్థానే
 స్వతేజసా భాని॥ సంవత్సరస్య సవితుః॥ ఆదిత్యస్య స్థానే స్వతేజసా భాని॥ ఓం
 భూర్భువస్స్వః॥ రశ్మయో వో మిథునం మా నో మిథునగ్ం రీఢ్వమ్॥[౬౮]

ఋభూణామాదిత్యానాగ్ స్థానే స్వతేజసా భాని షట్ప॥15॥

ఆరోగస్య స్థానే స్వతేజసా భాని॥ భ్రాజస్య స్థానే స్వతేజసా భాని॥ పటరస్య స్థానే
 స్వతేజసా భాని॥ పతఙ్గస్య స్థానే స్వతేజసా భాని॥ స్వర్ణరస్య స్థానే స్వతేజసా భాని॥
 జ్యోతిషీమతస్య స్థానే స్వతేజసా భాని॥ విభాసస్య స్థానే స్వతేజసా భాని॥ కశ్యపస్య స్థానే

స్వతే॑జసా॒ భాని॑॥ ఓం భూర్భువస్స్వః॑ ఆపో॒ వో మిథు॑నం మా నో మిథు॑నగ్ం రీ॒ధ్వమ్॑॥[౬౯]
ఆరోగస్య దశ॑॥16॥

అథ వాయోరే॑కాదశపురుషస్యై॑కాదశస్త్రీ॑కస్య॥ ప్రభ్రా॑జమానానాగ్ం రుద్రా॑ణాగ్ స్థానే
స్వతే॑జసా॒ భాని॑॥ వ్యవదా॑తానాగ్ం రుద్రా॑ణాగ్ స్థానే స్వతే॑జసా॒ భాని॑॥ వాసు॑కివైద్యుతానాగ్ం
రుద్రా॑ణాగ్ స్థానే స్వతే॑జసా॒ భాని॑॥ రజతా॑నాగ్ం రుద్రా॑ణాగ్ స్థానే స్వతే॑జసా॒ భాని॑॥
పరుషా॑ణాగ్ం రుద్రా॑ణాగ్ స్థానే స్వతే॑జసా॒ భాని॑॥ శ్యామా॑నాగ్ం రుద్రా॑ణాగ్ స్థానే స్వతే॑జసా॒
భాని॑॥ కపి॑లానాగ్ం రుద్రా॑ణాగ్ స్థానే స్వతే॑జసా॒ భాని॑॥ అతి॑లోహితానాగ్ం రుద్రా॑ణాగ్ స్థానే
స్వతే॑జసా॒ భాని॑॥ ఊర్ధ్వా॑నాగ్ం రుద్రా॑ణాగ్ స్థానే స్వతే॑జసా॒ భాని॑॥[౭౦] అవపత॑న్తానాగ్ం
రుద్రా॑ణాగ్ స్థానే స్వతే॑జసా॒ భాని॑॥ వైద్యు॑తానాగ్ం రుద్రా॑ణాగ్ స్థానే స్వతే॑జసా॒ భాని॑॥
ప్రభ్రా॑జమానీనాగ్ం రుద్రా॑ణీనాగ్ స్థానే స్వతే॑జసా॒ భాని॑॥ వ్యవదా॑తీనాగ్ం రుద్రా॑ణీనాగ్ స్థానే
స్వతే॑జసా॒ భాని॑॥ వాసు॑కివైద్యుతీనాగ్ం రుద్రా॑ణీనాగ్ స్థానే స్వతే॑జసా॒ భాని॑॥ రజతా॑నాగ్ం
రుద్రా॑ణీనాగ్ స్థానే స్వతే॑జసా॒ భాని॑॥ పరుషా॑ణాగ్ం రుద్రా॑ణీనాగ్ స్థానే స్వతే॑జసా॒ భాని॑॥
శ్యామా॑నాగ్ం రుద్రా॑ణీనాగ్ స్థానే స్వతే॑జసా॒ భాని॑॥ కపి॑లానాగ్ం రుద్రా॑ణీనాగ్ స్థానే
స్వతే॑జసా॒ భాని॑॥ అతి॑లోహితీనాగ్ం రుద్రా॑ణీనాగ్ స్థానే స్వతే॑జసా॒ భాని॑॥ ఊర్ధ్వా॑నాగ్ం
రుద్రా॑ణీనాగ్ స్థానే స్వతే॑జసా॒ భాని॑॥ అవపత॑న్తీనాగ్ం రుద్రా॑ణీనాగ్ స్థానే స్వతే॑జసా॒ భాని॑॥
వైద్యు॑తీనాగ్ం రుద్రా॑ణీనాగ్ స్థానే స్వతే॑జసా॒ భాని॑॥ ఓం భూర్భువస్స్వః॑ రూపా॑ణి వో
మిథు॑నం మా నో మిథు॑నగ్ం రీ॒ధ్వమ్॑॥[౭౦]

ఊర్ధ్వా॑నాగ్ం రుద్రా॑ణాగ్ స్థానే స్వతే॑జసా॒ భాన్యతి॑లోహితీనాగ్ం రుద్రా॑ణీనాగ్ స్థానే స్వతే॑జసా॒ భాని॑ పశ్య చ॑॥17॥

అథాగ్నే॑రష్టపురుషస్య॥ అగ్నేః పూ॑ర్వదిశ్యస్య స్థానే స్వతే॑జసా॒ భాని॑॥ జాత॑వేదస ఉపదిశ్యస్య
స్థానే స్వతే॑జసా॒ భాని॑॥ సహో॑జసో దక్షి॑ణదిశ్యస్య స్థానే స్వతే॑జసా॒ భాని॑॥ అజి॑రాప్రభవ

ఉపదిశ్యస్య స్థానే స్వతేజసా భాని॥ వైశ్వానరస్యాపరదిశ్యస్య స్థానే స్వతేజసా భాని॥
 నర్యాపస ఉపదిశ్యస్య స్థానే స్వతేజసా భాని॥ పఙ్క్తిరాధస ఉదగ్దిశ్యస్య స్థానే స్వతేజసా
 భాని॥ విసర్పిణ ఉపదిశ్యస్య స్థానే స్వతేజసా భాని॥ ఓం భూర్భువస్స్వః॥ దిశో వో మిథునం
 మా నో మిథునగ్ం రీధ్వమ్॥[౧౭]

స్వరేకశ్చ॥18॥

ఏతద్రశ్మయ ఆపో రూపాణి దిశః పశ్య॥

దక్షిణపూర్వస్యాం దిశి విసర్పీ నరకః॥ తస్మాన్నః పరిపాహి॥ దక్షిణాఽపరస్యాం దిశ్యవిసర్పీ
 నరకః॥ తస్మాన్నః పరిపాహి॥ ఉత్తరపూర్వస్యాం దిశి విషాదీ నరకః॥ తస్మాన్నః పరిపాహి॥
 ఉత్తరాపరస్యాం దిశ్యవిషాదీ నరకః॥ తస్మాన్నః పరిపాహి॥ ఆ యస్మిన్ధనస్త వాసవా
 ఇన్ద్రియాణి శతక్రతవిత్యేతే॥[౧౮]

దక్షిణపూర్వస్యాం నవ॥19॥

ఇన్ద్రఘోషా వో వసుభిః పురస్తాదుపదధతామ్॥ మనోజవసో వః పితృభిర్దక్షిణత
 ఉపదధతామ్॥ ప్రచేతా వో రుదైః పశ్చాదుపదధతామ్॥ విశ్వకర్మా వ ఆదిత్యైరుత్తరత
 ఉపదధతామ్॥ త్వష్టా వో రూపైరుపరిష్టాదుపదధతామ్॥ సంజ్ఞానం వః పశ్చాదితి॥
 ఆదిత్యస్సర్వోఽగ్నిః పృథివ్యామ్॥ వాయురన్తరిక్షీ॥ సూర్యో దివి॥ చన్ద్రమా దిక్షు॥ నక్షత్రాణి
 స్వలోకే॥ ఏవా హ్యేవ॥ ఏవా హ్యగ్నే॥ ఏవా హి వాయో॥ ఏవా హిన్ద్ర॥ ఏవా హి పూషన్॥
 ఏవా హి దేవాః॥[౧౯]

దిక్షు సప్త చ॥20॥

ఆపమాపామపః సర్వాః॥ అస్మాదస్మాదితోఽముతః॥ అగ్నిర్వాయుశ్చ సూర్యశ్చ॥ సహ

సంచస్కరధియా॥ వాయ్వశ్వా రశ్మిపతయః॥ మరీచ్యాత్మాన్ అద్రుహః॥ దేవీర్భువనసూవరీః॥
పుత్రవత్త్వాయ మే సుత॥ మహానామ్నీర్మహామానాః॥ మహసో మహాసస్వః॥ [౭౫] దేవీః
పర్జన్యసూవరీః॥ పుత్రవత్త్వాయ మే సుత॥ అపాఽశ్శ్మష్ణిమపా రక్షః॥ అపాఽశ్శ్మష్ణిమపా
రఘమ్॥ అపాఘ్రామప చాఽవర్తిమ్॥ అప దేవీరితో హిత॥ వజ్రం దేవీరజీతాగ్శ్చ॥ భువనం
దేవసూవరీః॥ ఆదిత్యానదితిం దేవీమ్॥ యోనినోర్ధ్వముదీషత॥ [౭౬] భద్రం కర్ణేభిః
శృణుయామ దేవాః॥ భద్రం పశ్యేమాక్షభిర్యజత్రాః॥ స్థిరైరజైస్తృష్టువాగ్ంసస్తనూభిః॥ వ్యశేమ
దేవహితం యదాయుః॥ స్వస్తి న ఇన్ద్రో వృద్ధశ్రవాః॥ స్వస్తి నః పూషా విశ్వవేదాః॥
స్వస్తి నస్తార్కశ్శ్మ అరిష్టసేమిః॥ స్వస్తి నో బృహస్పతిర్దధాతు॥ కేతవో అరుణాసశ్చ॥
ఋషయో వాతరశనాః॥ ప్రతిష్ఠాగ్ం శతధా హి॥ సమాహితాసో ఽసహస్రధాయసమ్॥ శివా
నశ్శంతమా భవన్తు॥ దివ్యా ఆప ఓషధయః॥ సుమృడీకా సరస్వతి॥ మా తే వ్యోమ సందృశి॥

[౭౭]

స్వరుదీషత వాతరశనాః షట్స॥21॥

యోఽపాం పుష్పం వేద॥ పుష్పవాన్ ప్రజావాన్ పశుమాన్ భవతి॥ చన్ద్రమా వా అపాం
పుష్పమ్॥ పుష్పవాన్ ప్రజావాన్ పశుమాన్ భవతి॥ య ఏవం వేద॥ యోఽపామాయతనం
వేద॥ ఆయతనవాన్ భవతి॥ అగ్నిర్వా అపామాయతనమ్॥ ఆయతనవాన్ భవతి॥
యోఽగ్నిరాయతనం వేద॥ [౭౮] ఆయతనవాన్ భవతి॥ ఆపో వా అగ్నిరాయతనమ్॥
ఆయతనవాన్ భవతి॥ య ఏవం వేద॥ యోఽపామాయతనం వేద॥ ఆయతనవాన్ భవతి॥
వాయుర్వా అపామాయతనమ్॥ ఆయతనవాన్ భవతి॥ యో వాయోరాయతనం వేద॥
ఆయతనవాన్ భవతి॥ [౭౯] ఆపో వై వాయోరాయతనమ్॥ ఆయతనవాన్ భవతి॥ య ఏవం
వేద॥ యోఽపామాయతనం వేద॥ ఆయతనవాన్ భవతి॥ అసౌ వై తపన్నపామాయతనమ్॥
ఆయతనవాన్ భవతి॥ యోఽముష్య తపత ఆయతనం వేద॥ ఆయతనవాన్ భవతి॥ ఆపో

వా అముష్య తపత ఆయతనమ్ [౧౦] ఆయతనవాన్ భవతి య ఏవం వేద॥
 యోఽపామాయతనం వేద॥ ఆయతనవాన్ భవతి చన్ద్రమా వా అపామాయతనమ్॥
 ఆయతనవాన్ భవతి యశ్చన్ద్రమస ఆయతనం వేద॥ ఆయతనవాన్ భవతి ఆపో పై
 చన్ద్రమస ఆయతనమ్॥ ఆయతనవాన్ భవతి [౧౧] య ఏవం వేద॥ యోఽపామాయతనం
 వేద॥ ఆయతనవాన్ భవతి నక్షత్రాణి వా అపామాయతనమ్॥ ఆయతనవాన్ భవతి యో
 నక్షత్రాణామాయతనం వేద॥ ఆయతనవాన్ భవతి ఆపో పై నక్షత్రాణామాయతనమ్॥
 ఆయతనవాన్ భవతి య ఏవం వేద॥ [౧౨] యోఽపామాయతనం వేద॥ ఆయతనవాన్
 భవతి పర్జన్యో వా అపామాయతనమ్॥ ఆయతనవాన్ భవతి యః పర్జన్యస్యాఽయతనం
 వేద॥ ఆయతనవాన్ భవతి ఆపో పై పర్జన్యస్యాఽయతనమ్॥ ఆయతనవాన్ భవతి య
 ఏవం వేద॥ యోఽపామాయతనం వేద॥ [౧౩] ఆయతనవాన్ భవతి సంవత్సరో వా
 అపామాయతనమ్॥ ఆయతనవాన్ భవతి యస్సంవత్సరస్యాయతనం వేద॥ ఆయతనవాన్
 భవతి ఆపో పై సంవత్సరస్యాఽయతనమ్॥ ఆయతనవాన్ భవతి య ఏవం వేద॥
 "యోఽపు నావం ప్రతిష్ఠితాం వేద॥ ప్రత్యేవ తిష్ఠతి [౧౪] ఇమే పై లోకా అపు ప్రతిష్ఠితాః॥
 తదేషాభ్యనూక్తా॥ అపాగ్ం రసముదయగ్ం సన్న॥ సూర్యే శుక్రగ్ం సమాభృతమ్॥
 అపాగ్ం రసస్య యో రసః॥ తం వో గృహ్ణామ్యుత్తమమితి॥ ఇమే పై లోకా అపాగ్ం రసః॥
 తేఽముష్మిన్నాదిత్యే సమాభృతాః॥ జానుదఘ్నిముత్తరవేదీం ఖాత్వా అపాం పూరయిత్వా
 గుల్ఫదఘ్నమ్ [౧౫] పుష్కరపర్వైః పుష్కరదణ్డైః పుష్కరైశ్చ సగ్గస్తీర్య తస్మిన్విహాయసే॥
 అగ్నిం ప్రణీయోపసమాధాయ॥ బ్రహ్మవాదినో వదన్తి॥ కస్మాత్ప్రణీతేఽయమగ్నిశ్చీయతే॥
 సాప్రణీతేఽయమపు హ్యాయం చీయతే॥ అసౌ భువనేఽప్యనాహితాగ్నిరేతాః॥ తమభిత ఏతా
 అబీష్టకా ఉపదధాతి॥ అగ్నిహోత్రే దర్శపూర్ణమాసయాః॥ పశుబన్ధే చాతుర్మాస్యేషు [౧౬]
 అథో ఆహుః॥ సర్వేషు యజ్ఞక్రతుష్వితి॥ ఏతద్ధ స్మ వా ఆహుశ్శణ్డిలాః॥ కమగ్నిం చినుతే॥
 సత్రియమగ్నిం చిన్వానః॥ సంవత్సరం ప్రత్యక్షేణ॥ కమగ్నిం చినుతే॥ సావిత్రమగ్నిం చిన్వానః॥

అ॒ము॒మా॒ది॒త్యం ప్ర॒త్యక్షే॑ణ॥ క॒మగ్నిం చి॒నుతే॑ [౧౭] నా॒చి॒కే॒త॒మగ్నిం చి॒న్వా॒నః॑
 ప్రా॒ణాన్ప్ర॒త్యక్షే॑ణ॥ క॒మగ్నిం చి॒నుతే॑ చా॒తుర్ హో॒త్రి॒య॒మగ్నిం చి॒న్వా॒నః॑ బ్ర॒హ్మ ప్ర॒త్యక్షే॑ణ॥
 క॒మగ్నిం చి॒నుతే॑ వై॒శ్వ॒స్ప॒జ॒మగ్నిం చి॒న్వా॒నః॑ శరీ॒రం ప్ర॒త్యక్షే॑ణ॥ క॒మగ్నిం చి॒నుతే॑
 ఉ॒పా॒ను॒వా॒క్య॒మాశు॒మగ్నిం చి॒న్వా॒నః॑ [౧౮] ఇ॒మాన్లో॒కాన్ప్ర॒త్యక్షే॑ణ॥ క॒మగ్నిం చి॒నుతే॑
 ఇ॒మ॒మారు॑ణకేతుక॒మగ్నిం చి॒న్వా॒న ఇతి॑ య ఏ॒వాసా॑ ఇ॒తశ్చా॒ముతశ్చా॒వ్యతీ॒పాతీ॑
 తమి॒తి॥ యోఽగ్ని॑ర్మిథూ॒యా వేద॑ మిథు॒నవాన్ భ॑వతి ఆ॒పో వా అగ్ని॑ర్మిథూ॒యాః॑
 మిథు॒నవాన్ భ॑వతి య ఏ॒వం వేద॑॥[౧౯]

వేద భవత్యాయతనం భవతి వేద వేద తిష్ఠతి గుల్బదఘ్నం చాతుర్మాస్యేష్వముమాదిత్యం ప్రత్యక్షేణ కమగ్నిం చినుత
 ఉపానువాక్యమాశుమగ్నిం చిన్వానో మిథూయా మిథునవాన్ భవత్యేకం చ॥22॥

పుష్పమగ్నిర్వాయురసా వై తపశ్చన్త్రమా నక్షత్రాణి పర్జన్యస్సంవధ్వరో యోఽపు నావమేతద్ధ స్మ వై సత్రియగ్ం
 సంవధ్వరగ్ం సావిత్రమముం నాచికేతం ప్రాణాగ్ంశ్చాతుర్హోత్రియం బ్రహ్మ వైశ్వస్పజగ్ం
 శరీరముపానువాక్యమాశుమిమాన్లోకానిమమారుణకేతుకం య ఏవాసా॥

ఆ॒పో వా ఇ॒ద॒మా॒సన్ధ॒న్వి॒లమే॒వ స ప్ర॒జాప॑తిరే॒కః పుష్క॑రప॒ర్ణే స॒మభ॑వత్ తస్యాన్త॒ర్మన॑సి
 కా॒మ॒స్స॒మ॒వర్త॑త ఇ॒దగ్ం సృ॒జే॒య॒మితి॑ తస్మాద్ద్యత్పురు॒షో మ॑నసాఽభి॒గచ్ఛ॑తి తద్వా॒చా
 వ॑దతి తత్క॒ర్మణా॑ కరోతి తదే॒షాభ్య॑నూక్తా॥ కా॒మ॒స్తదగ్నే॑ స॒మ॒వర్త॑తాధి॒ మన॑సో రే॒తః
 ప్ర॒థ॒మం యదా॑సీత్[౨౦] సతో బ॒న్ధు॒మ॒సతి॑ నిరవి॒న్దన్న్ హృ॒ది ప్ర॒తీ॒ష్యా క॒వ॒యో మనీ॑షేతి॥
 ఉ॒పై॒నం తదు॑ప॒న॒మతి॑ యత్కా॒మో భ॑వతి య ఏ॒వం వేద॑॥ స తపోఽత॒వ్యతా॑ స
 తప॑స్తప్తా॒ శరీ॑రమధూ॒నుతా॑ తస్య యన్మాగ్ంస॒మాసీత్॑॥ తతోఽరు॒ణాః కే॒తవో॑ వాతరశ॒నా
 ఋ॒షయ॑ ఉదతిష్ఠన్న్[౨౧] యే న॒ఖాః తే వై॒ఖాన॑సాః॒ యే వా॒లాః తే వా॒లఖి॑ల్యాః॒ యో ర॑సః॒
 సోఽపా॑మ్॥ అ॒న్తర॑తః కూ॒ర్మం భూ॑తగ్ం సర్ప॒న్తమ్ త॑మబ్రవీత్ మ॒మ వై॒త్వజ్మాగ్ంసా॑
 స॒మభూ॑త్[౨౨] నే॒త్యబ్ర॑వీత్ పూ॒ర్వమే॒వాహ॑మిహా॒సమి॑తి తత్పురు॒షస్య పు॑రుషత్వమ్ స

సహస్రశీర్షా పురుషః సహస్రాక్షస్సహస్రపాత్ భూత్వోదతిష్ఠత్ తమబ్రవీత్ త్వం వై
 పూర్వగ్ం సమభూః త్వమిదం పూర్వః కురుష్వేతి॥ స ఇత ఆదాయాపః [౯౩] అఞ్జలినా
 పురస్తాదుపాదధాత్ ఏవాహ్యేవేతి తత ఆదిత్య ఉదతిష్ఠత్ సా ప్రాచీ దిక్॥ అథారుణః
 కేతుర్దక్షిణత ఉపాదధాత్ ఏవాహ్యగ్న ఇతి తతో వా అగ్నిరుదతిష్ఠత్ సా దక్షిణా దిక్॥
 అథారుణః కేతుః పశ్చాదుపాదధాత్ ఏవాహి వాయో ఇతి [౯౪] తతో వాయురుదతిష్ఠత్ సా
 ప్రతీచీ దిక్॥ అథారుణః కేతురుత్తరత ఉపాదధాత్ ఏవాహిస్త్రీతి తతో వా ఇన్ద్ర
 ఉదతిష్ఠత్ సోదీచీ దిక్॥ అథారుణః కేతుర్మధ్య ఉపాదధాత్ ఏవాహి పూషన్నితి తతో వై
 పూషోదతిష్ఠత్ సేయం దిక్॥ [౯౫] అథారుణః కేతురుపరిష్వాదుపాదధాత్ ఏవాహి దేవా ఇతి
 తతో దేవమనుష్యాః పితరః గన్ధర్వాప్సరసశ్చోదతిష్ఠన్ సోర్ధ్వా దిక్॥ యా విపుషో
 విపరాపతన్ తాభ్యోఽసురా రక్షాగ్ంసి పిశాచాశ్చోదతిష్ఠన్ తస్మాత్తే పరాభవన్
 విపుడ్భ్యో హి తే సమభవన్॥ తదేషాభ్యనూక్తా॥ [౯౬] ఆపో హ
 యద్భుహతీర్గర్భమాయన్ దక్షం దధానా జనయన్తిస్వయంభుమ్ తత
 ఇమేఽధ్యసృజ్యన్త సర్గాః అద్భ్యో వా ఇదగ్ం సమభూత్ తస్మాదిదగ్ం సర్వం బ్రహ్మ
 స్వయంభ్యితి॥ తస్మాదిదగ్ం సర్వగ్ం శిథిలమివాద్భువమివాభవత్ ప్రజాపతిర్వావ తత్
 ఆత్మనాఽఽత్మానం విధాయ తదేవానుప్రవిశత్॥ తదేషాభ్యనూక్తా॥ [౯౭] విధాయ లోకాన్
 విధాయ భూతాని విధాయ సర్వాః ప్రదిశో దిశశ్చ ప్రజాపతిః ప్రథమజా ఋతస్య
 ఆత్మనాఽఽత్మానమభిసంవివేశేతి॥ సర్వమేవేదమాప్తా సర్వమవరుద్ధ్య తదేవానుప్రవిశతి
 య ఏవం వేద॥ [౯౮]

ఆసీదతిష్ఠన్నభూదపో వాయో ఇతి సేయం దిగభ్యనూక్తాభ్యనూక్తాష్టే చ॥ 23॥

చతుష్టయ్య ఆపో గృహ్యేతి చత్వారి వా అపాగ్ం రూపాణి మేఘా విద్యుత్
 స్తనయిత్సుర్వృష్టిః తాన్యేవావరున్ధి॥ ఆతపతి వర్ష్యా గృహ్యేతి తాః పురస్తాదుపదధాతి

ఏ॒తా వై బ్ర॒హ్మ॒వర్చ॒స్యా ఆ॒పః॑ ము॒ఖత॑ ఏ॒వ బ్ర॒హ్మ॒వర్చ॒సమ॑వరు॒న్ధే॑ త॒స్మాన్ము॒ఖతో॑
 బ్ర॒హ్మ॒వర్చ॒సిత॑రః॥[౯౯] కూ॒ప్యా గృ॒హ్ణతి॑ తా దక్షి॒ణత॑ ఉపద॒ధాతి॑ ఏ॒తా వై తే॒జస్వీ॒నీరా॒పః॑
 తే॒జ ఏ॒వాస్య॑ దక్షి॒ణతో ద॑ధాతి త॒స్మాద్దక్షి॒ణోఽర్ధ॑స్ते॒జస్వీ॒తరః॑ స్థా॒వరా గృ॒హ్ణతి॑ తాః
 ప॒శ్చాదు॑పద॒ధాతి॑ ప్రతి॒ష్ఠితా॑ వై స్థా॒వరాః॑ ప॒శ్చాదే॒వ ప్రతి॑తిష్ఠతి॥ వహ॒న్తీర్గృ॒హ్ణతి॑[౧౦౦] తా
 ఉత్త॒రత॑ ఉపద॒ధాతి॑ ఓ॒జసా॑ వా ఏ॒తా వహ॑న్తీర్వోద్గతీ॒రివ॑ ఆ॒కూజ॑తీ॒రివ॑ ధా॒వన్తిః॑ ఓ॒జ
 ఏ॒వాస్యోత్త॒రతో ద॑ధాతి త॒స్మాదుత్త॒రోఽర్ధ॑ ఓ॒జస్వీ॒తరః॑ సంభా॒ర్యా గృ॒హ్ణతి॑ తా మ॒ధ్య
 ఉపద॒ధాతి॑ ఇ॒యం వై సంభా॒ర్యాః॑ అ॒స్యామే॒వ ప్రతి॑తిష్ఠతి॥ ప॒ల్వల్యా గృ॒హ్ణతి॑ తా
 ఉపరి॒ష్ఠాదు॑పాద॒ధాతి॑[౧౦౧] అసౌ వై ప॒ల్వల్యాః॑ అ॒ముష్యామే॒వ ప్రతి॑తిష్ఠతి॥ దిక్షా॒పద॑ధాతి
 దిక్షు॒ వా ఆ॒పః॑ అ॒న్నం వా ఆ॒పః॑ అద్భ్యో॒ వా అ॒న్నం జాయ॑తే॒ యదే॒వాద్భ్యోఽన్నం॑ జాయ॑తే
 తద॑వరు॒న్ధే॑ తం వా ఏ॒తమ॑రుణాః కే॒తవో॑ వాత॒రశ॑నా ఋ॒షయోఽచి॑న్వన్॒
 తస్మా॑దారుణకే॒తుకః॑॥ [౧౦౨] తదే॒షాఽభ్య॑నూక్తా॒ కేత॑వో అరుణాసశ్చ॒ ఋ॒షయో
 వాత॑రశనాః॒ ప్రతి॑ష్ఠాగ్ం శత॒ధాహి॑ స॒మాహితా॑సో ఽసహ॒స్రధా॑యసమితి॒ శత॑శశ్చై॒వ
 సహ॑స్రశశ్చ ప్రతితిష్ఠతి॒ య ఏ॒తమ॑గ్నిం చి॒నుతే॑ య ఉ॒ చైన॑మే॒వం వేద॑॥[౧౦౩]
 బ్ర॒హ్మ॒వర్చ॒సిత॑రో వహ॒న్తీర్గృ॒హ్ణతి॑ తా ఉపరి॒ష్ఠాదు॑పాద॒ధాత్యారుణ॑కే॒తుకోఽష్టే॑ చ॥24॥

జా॒నుద॑ఘ్నిముత్త॒రవే॑దీం ఖా॒త్వా అ॒పాం పూ॑రయతి అ॒పాగ్ం స॒ర్వత్వా॑య॒ పు॒ష్కర॑పర్ణగ్ం
 రుక్మం పు॒రుష॑మి॒త్యుప॑ దధాతి తపో వై పు॒ష్కర॑పర్ణమ్ సత్యగ్ం రుక్మః అమృ॒తం
 పు॒రుషః॑ ఏ॒తావ॑ద్వా॒వాస్తి॑ యావదే॒తత్ తే॒ యావదే॑వాస్తి॒ [౧౦౪] తద॑వరు॒న్ధే॑
 కూ॒ర్మము॑పద॒ధాతి॑ అ॒పామే॒వ మే॒ధమ॑వరు॒న్ధే॑ అథో స్వ॒ర్గస్య॑ లో॒కస్య॑ సమ॒ప్త్యై॑
 ఆ॒పమా॑పామపస్స॒ర్వాః॑ అ॒స్మాద॒స్మాది॒తోఽము॑తః॒ అగ్ని॒ర్వా॒యుశ్చ సూ॑ర్యశ్చ॒ సహ
 సం॑చ॒స్కర॑ర్థియా ఇతి వా॒య్వశ్వా ర॒శ్మిప॑తయః॒ లోకం॑ పృ॒ణచ్ఛి॒ద్రం పృ॒ణః॑[౧౦౫] యాస్తి॒స్రః
 ప॒రమ॑జాః॒ ఇన్ద్ర॑ఘోషా వో వసు॒భిరే॒వా హ్యే॒వేతి॑ ప॒శ్చచి॑తయ ఉపద॒ధాతి॑ పా॒జ్కోఽగ్నిః॑

యా॒వా॒సే॒వా॒గ్నిః॑ తం చి॒నుతే॑॥ లో॒కం॑పు॒ణయా॑ ద్వి॒తీయా॑ము॒పద॑ధాతి॒ ప॒శ్చపదా॑ వై
వి॒రాట్ తస్యా॑ వా ఇ॒యం పా॑దః॒ అన్త॑రిక్షం పా॑దః॒ ద్యౌః పా॑దః॒ దిశః॑ పా॑దః॒ పరో॑ర॒జాః
పా॑దః॒ విరాజ్యే॑వ ప్రతి॒తిష్ఠతి॑ య ఏ॒తమ॑గ్నిం చి॒నుతే॑ య ఉ చై॒నమే॑వం వేద॑॥[౧౦౬]

అస్తి॑ పు॒ణాన్త॑రిక్షం పా॑దః షట్స॑॥25॥

అగ్నిం ప్ర॒ణీయా॑పసమా॒ధాయ॑ తమ॒భిత ఏ॒తా అబీ॑ష్టకా ఉ॒పద॑ధాతి॒ అగ్ని॒హోత్రే॑
దర్శ॑పూర్ణమా॒సయోః॑ పశు॒బన్ధే చాతు॑ర్మా॒స్యేషు॑ అథో ఆహుః॑ సర్వే॒షు య॑జ్ఞక్రతు॒ష్టితి॑॥
అథ హ స్మాహోరుణస్సా॒స్వయం॑భువః॒ సావి॒త్రస్సర్వో॑గ్నిరిత్యననుష॒ఙ్గం మన్యా॑మహే॒ నానా॑
వా ఏ॒తేషాం॑ వీ॒ర్యాణి॑॥ కమ॒గ్నిం చి॒నుతే॑[౧౦౭] స॒త్రియ॑మగ్నిం చి॒న్వానః॑ కమ॒గ్నిం చి॒నుతే॑
సావి॒త్రమ॒గ్నిం చి॒న్వానః॑ కమ॒గ్నిం చి॒నుతే॑ నాచి॒కేత॑మగ్నిం చి॒న్వానః॑ కమ॒గ్నిం చి॒నుతే॑
చాతు॑ర్హోత్రీయమగ్నిం చి॒న్వానః॑ కమ॒గ్నిం చి॒నుతే॑ వైశ్వ॒స్సృజ॑మగ్నిం చి॒న్వానః॑ కమ॒గ్నిం
చి॒నుతే॑ [౧౦౮] ఉపా॒నువా॑క్యమాశుమగ్నిం చి॒న్వానః॑ కమ॒గ్నిం చి॒నుతే॑
ఇమ॑మారుణకేతుకమ॒గ్నిం చి॒న్వాన ఇతి॑॥ వృ॒షా వా అ॒గ్నిః వృ॒షాణో సగ్గ్సా॑లయేత్
హస్యే॒తాస్య య॑జ్ఞః॒ తస్మా॒న్నాను॑షజ్యః॒ సోత్త॑రవేదిషు క్రతుషు చి॒న్వీత॑ ఉత్త॒రవే॒ద్యాగ్
హ్యగ్ని॑శ్చీయతే॒॥ ప్ర॒జాకా॑మశ్చి॒న్వీత॑[౧౦౯] ప్రా॒జాపత్యో॑ వా ఏ॒షోగ్నిః॑ ప్రా॒జాపత్యాః॑ ప్ర॒జాః
ప్ర॒జావాన్ భ॑వతి య ఏ॒వం వేద॑॥ పశు॒కామ॑శ్చి॒న్వీత॑ సంజ్ఞా॒నం వా ఏ॒తత్ప॑శూనామ్
యదా॑పః॒ పశూ॒నామే॒వ సంజ్ఞా॑నేగ్నిం చి॒నుతే॑ పశు॒మాన్ భ॑వతి య ఏ॒వం వేద॑॥[౧౧౦]
వృ॒ష్టికా॑మశ్చి॒న్వీత॑ ఆపో వై వృ॒ష్టిః పర్జన్యో॑ వర్షుకో భవతి య ఏ॒వం వేద॑॥ ఆమయావీ
చి॒న్వీత॑ ఆపో వై భే॒షజమ్ భే॒షజమే॒వాస్మై కరో॑తి సర్వమా॒యురే॑తి॒ అభి॑చరగ్గ్శ్చి॒న్వీత॑
వజ్రో॑ వా ఆపః॑[౧౧౧] వజ్రమే॒వ భ్రాతృ॑వ్యేభ్యః ప్రహరతి స్పృ॒ణుత ఏ॒నమ్॑॥ తే॒జస్కా॑మో
యశస్కా॑మః॒ బ్రహ్మ॑వర్చసకామస్స॒ర్వకా॑మశ్చి॒న్వీత॑ ఏ॒తావద్వా॑ వా॒స్తి యా॑వదే॒తత్
యా॑వదే॒వాస్తి తద॑వరు॒న్ధే తస్మై॑తద్వృ॒తమ్ వర్ష॑తి న ధా॒వేత్[౧౧౨] అమృ॑తం వా

ఆపః॑ అ॒మృత॑స్యాన॒న్తరి॑త్యై॒॥ నా॒పున॑ మూ॒త్రపురీ॑షం కు॒ర్యాత్॑ న ని॒ష్ఠివేత్॑ న
వి॒వస॑నస్సా॒న్నయాత్॑ గు॒హ్యో వా ఏ॒షోఽగ్నిః॑ ఏ॒తస్యాగ్నీ॑రన॒తిదా॑హాయ॒॥ న పు॑ష్కరప॒ర్ణాని
హిర॑ణ్యం వాఽధి॒తిష్ఠేత్॑ ఏ॒తస్యాగ్నీ॑రన॒భ్యారో॑హాయ॒॥ న కూ॒ర్మస్యాశ్నీ॑యాత్
నోద॑కస్యా॒ఘాతు॑కాస్యే॒నమోద॑కాని భవ॒న్తి॒ అఘా॑తుకా ఆపః॑ య ఏ॒తమ॒గ్నిం చి॒నుతే॑ య
ఉ చై॒నమే॒వం వేద॑॥[౧౦౩]

చి॒నుతే॑ చి॒నుతే॑ ప్ర॒జాకా॑మశ్చిన్నీ॒త య ఏ॒వం వేదా॑పో॒ధావేద॑శ్చీ॒యావృ॑త్పారి చ॥26॥

ఇ॒మాను॑కం భు॒వనా॑ సీ॒షధే॑మ॒ ఇన్ద్ర॑శ్చ వి॒శ్వే చ దే॒వాః॑॥ య॒జ్ఞం చ న॒స్తన్వం॑ చ ప్ర॒జాం చ॑
ఆది॒త్యైరిన్ద్ర॑స్సహ సీ॒షధా॑తు॒॥ ఆది॒త్యైరిన్ద్ర॑స్సగణో మ॒రుద్భిః॑ అ॒స్మాకం॑ భూ॒త్వవి॒తా
తనూ॑నామ్॒॥ ఆ॒ప్లవ॑స్వ ప్ర॒ప్లవ॑స్వ॒ ఆణ్డీ॑భవ॒జ మా ము॒హుః॑ సు॒ఖాదీం దుఃఖ॑నిధనామ్॒
ప్రతి॑ము॒ఞ్చస్వ॒ స్వాం పు॒రమ్॑॥[౧౦౪] మరీ॒చయ॑స్సా॒స్వయం॑భువాః॒ యే శరీ॑రా॒ణ్యక॑ల్పయన్న్
తే తే దే॒హం క॑ల్పయన్తు॒ మా చ తే ఖ్యా॑ స్మ తీరి॒షత్॑॥ ఉత్తి॑ష్ఠత మా స్వ॒ప్తా
అగ్ని॑మిచ్ఛ॒ధ్వం భా॑రతాః॒ రాజ్ఞసో॑మస్య తృ॒ప్తాసః॑ సూ॒ర్యేణ॑ స॒యుజో॑షసః॒ యువా॑
సు॒వాసాః॒॑ అష్టా॑చక్రా నవద్వారా॑[౧౦౫] దే॒వానాం॑ పూ॒రయో॑ధ్యా తస్యాగ్ం హిర॒ణ్మయః॑ కో॒శః॑
స్వర్గో లో॒కో జ్యోతి॑షాఽఽవృ॒తః॒॑ యో వై తాం బ్ర॑హ్మణో వేద॒ అమృతే॑నాఽఽవృ॒తాం పురీ॑మ్
తస్మై॑ బ్రహ్మ చ బ్రహ్మ చ॒ ఆయుః॑ కీ॒ర్తిం ప్ర॒జాం ద॑దుః॒ విభ్రా॑జమానాగ్ం హరిణీమ్
యశసా॑ సంపరీ॒వృతా॑మ్ పు॒రగ్ం హిర॑ణ్మయీం బ్రహ్మ॑ [౧౦౬] వివే॒శాఽప॑రాజితా॒
పరా॑జేత్య॒జ్యామ॒యీ॒ పరా॑జేత్యనాశకీ॒ ఇహ చా॑ముత్ర చాస్వేతి
వి॒ద్వాన్దే॒వాసు॑రానుభయాన్॒ యత్కు॑మారీ మ॒న్తయ॑తే॒ యద్యోషి॑ద్యత్పతివ్రతా॒ అరి॑ష్టం
యత్కి॑ఞ్చ క్రి॒యతే॑ అగ్నిస్తదనువే॒ధతి॒॑ అశృ॑తాసశ్శృతాసశ్శృ [౧౦౭] య॒జ్వానో
యేఽప్య॑య॒జ్వనః॑ స్వ॒ర్యన్తో నాపే॑క్షన్తే॒ ఇన్ద్ర॑మ॒గ్నిం చ యే వి॑దుః॒ సిక॑తా ఇవ సం॒యన్తి॑
రశ్మి॑భి॒స్సము॑దీరితాః॒ అస్మా॑లో॒కాద॑ముష్మాచ్ఛ॒ ఋషి॑భిరదాత్పు॒శ్చిభి॒॑ అపే॑త వీత వి చ

సర్పతాతః॑ యే॑త్ర స్థ పు॑రా॒ణా యే చ నూ॑తనాః॑ అహో॑భిరద్భిరక్తుభి॑ర్యక్తమ్॑ [౧౦౮]
యమో॑ దదాత్వ॑వసానమ॑స్మై॥ నృ॑ ము॒ణన్తు నృ॑ పా॒త్యర్యః॑ అకృ॑ష్టా యే చ కృ॑ష్టజాః॑
కు॒మారీ॑షు కనీ॑నీ॒షు జారి॑ణీ॒షు చ యే హి॒తాః॑॥ రే॒తఃపీ॑తా ఆ॒ణ్డపీ॑తాః॑ అ॒జ్గరీ॑షు చ యే
హు॒తాః॑ ఉ॒భయా॑న్పుత్రపౌత్రకాన్॑ యు॒వేహం॑ యమరాజగాన్॑॥ శత॑మిన్న శర॑దః॑॥ [౧౦౯]
అదో॑ యద్బ్ర॑హ్మ వి॒లబ॑మ్ పితృ॑ణాం చ యమ॑స్య చ॒ వరు॑ణస్యాశ్వినో॑రగ్నీః॑ మరు॑తాం చ
వి॒హాయ॑సామ్॥ కామ॑ప్రయవ॒ణం మే॑ అస్తు॒ స హ్యే॑వాస్మి సనా॑తనః॑ ఇతి॑ నాకో బ్ర॒హ్మశ్ర॑వో
రా॒యో ధ॑నమ్ పుత్రా॑నాపో దే॒వీరి॑హహితా॑॥ [౧౧౦]

పు॒రం న॑వద్వారా బ్ర॒హ్మ చ వ్యక్త॑గ్ం శర॑దోఽష్టా చ॑॥ 27॥

విశీ॑ర్ష్యం గృ॒ధ్రశీ॑ర్ష్యశ్చ॒ అపే॑తో నిర్ము॒తిగ్ం హ॑థః॑ పరి॒బాధ॑గ్ శ్వే॒తకు॑క్షమ్ నిజ॒జ్ఞగ్ం
శబ॑లోదరమ్॥ స తాన్ వా॒చ్యా॑యయా సహ॑ అగ్నీ॒ నాశ॑య సందృ॒శః॑ ఈ॒ర్ష్యా॑సూ॒యే
బు॒భుక్షా॑మ్ మ॒న్యుం కృ॒త్యాం చ దీ॑ధిరే॒ రథే॑న కి॒గ్ంశు॑కావతా॑ అగ్నీ॒ నాశ॑య సందృ॒శః॑॥
[౧౧౧]

విశీ॑ర్ష్యం దశ॑॥ 28॥

ప॒ర్జన్యా॑య పు॒గాయ॑తా ది॒వస్ప॑త్రాయ మీ॒థుషే॑ స నో॒ యవ॑సమిచ్ఛతు॑॥ ఇ॒దం వ॑చః
ప॒ర్జన్యా॑య స్వ॒రాజే॑ హృ॒దో అ॒స్త్వన్త॑రం తద్యు॒యోతా॑ మ॒యోభూ॑ర్వాతో
వి॒శ్వకృ॑ష్టయస్సన్త॒వస్మే॑ సు॒పిప్ప॑లా ఓ॒షధీ॑ర్దే॒వగో॑పాః॑॥ యో గ॒ర్భమో॑షధీ॒నామ్ గ॒వాం
కృ॒ణోత్య॑ర్వతామ్ ప॒ర్జన్యః పు॒రుషీ॑ణామ్॑ [౧౧౨]

ప॒ర్జన్యా॑య దశ॑॥ 29॥

పు॒నర్మా॑మైత్విన్త్రి॒యమ్ పు॒నరాయః॑ పు॒నర్భగః॑ పు॒నర్బ్రా॑హ్మణమైతు మా॑॥

పునర్త్రవిణమైతు మా యస్మైఽద్య రేతః పృథివీమస్కాన్ యదోషధీరప్యసరద్యదాపః
 ఇదం తత్పునరాదదే దీర్ఘాయుత్వాయ వర్చసే॥ యస్మై రేతః ప్రసీచ్యతే యన్మ
 ఆజాయతే పునః తేన మామమృతం కురు తేన సుప్రజసం కురు॥[౧౨౩]

పునర్ద్వే చ॥౩౦॥

అద్యస్తిరోధాఽజాయత తవ వైశ్రవణస్సదా తిరోధేహి సపత్నాన్నః యే అపోఽశ్నన్తి
 కేచన॥ త్వాష్ట్రం మాయాం వైశ్రవణః రథగ్ం సహస్రవన్ధరమ్ పురుశ్చక్రగ్ం
 సహస్రాశ్వామ్ ఆస్థాయాయాహి నో బలిమ్॥ యస్మై భూతాని బలిమావహన్తి ధనం గావో
 హస్తీహిరణ్యమశ్వాన్ [౧౨౪] అసామ సుమతౌ యజ్ఞయస్య శ్రియం బిభ్రతోఽన్నముఖీం
 విరాజమ్॥ సుదర్శశసే చ క్రౌశ్చే చ మైనాగే చ మహాగిరౌ సతద్వాట్టారగమన్తా
 సగ్ంహార్యన్నగరం తవ॥ ఇతి మన్తాః కల్పోఽత ఊర్ధ్వమ్॥ యది బలిగ్ం హరేత్
 హిరణ్యనాభయే వితుదయే కౌబేరాయాయం బలిః[౧౨౫] సర్వభూతాధిపతయే నమ ఇతి
 అథ బలిగ్ం హృతోఽపతిష్ఠేత్॥ క్షత్త్రం క్షత్త్రం వైశ్రవణః బ్రాహ్మణా వయగ్గ్స్మః నమస్తే
 అస్తు మా మా హిగ్ంసీః అస్మాత్ప్రవిశ్యాన్నమద్ధీతి॥ అథ తమగ్నిమాదధీత
 యస్మిన్నేతత్కర్మ ప్రయుజ్ఞేత్॥ తిరోధా భూః తిరోధా భువః[౧౨౬] తిరోధాస్స్వః తిరోధా
 భూర్భువస్స్వః సర్వేషాం లోకానామాధిపత్యే సీదేతి॥ అథ తమగ్నిమిన్దీత
 యస్మిన్నేతత్కర్మ ప్రయుజ్ఞేత్॥ తిరోధా భూస్సాస్వహా తిరోధా భువస్సాస్వహా తిరోధా
 స్స్సాస్వహా తిరోధా భూర్భువస్స్వస్సాస్వహా॥ యమిన్నస్య కాలే సర్వా ఆహుతీర్ హుతా
 భవేయుః [౧౨౭] అపి బ్రాహ్మణముఖీనాః తస్మిన్నహ్నః కాలే ప్రయుజ్ఞేత్
 పరస్సుప్తజనాద్వేపి॥ మాస్మ ప్రమాద్యన్తమాధ్యాపయేత్ సర్వార్థాః సిద్ధ్యన్తే య ఏవం
 పేద క్షుధ్యన్నిదమజానతామ్ సర్వార్థా న సిద్ధ్యన్తే॥ యస్మై విఘాతుకో భ్రతా
 మమాన్తర్హృదయే శ్రితః[౧౨౮] తస్మా ఇమమగ్రపిణ్డం జుహోమి సమేఽర్థాన్మా వివధీత్

మ॒యి స్వా॑హా॥ రా॒జా॒ధిరా॒జాయ॑ ప్ర॒సహ్య॑సాహి॒సే॑ న॒మో వ॑యం పై॒శ్రవ॑ణాయ॒ కుర్మ॑హే॒ స
 మే॒ కా॒మా॒న్కా॒మకా॒మాయ॑ మ॒హ్యమ్॑॥ కా॒మేశ్వ॑రో పై॒శ్రవ॑ణో దదాతు॒ కుజే॑రాయ॒
 పై॒శ్రవ॑ణాయ॒ మహా॑రాజాయ॒ నమః॑॥ కే॒తవో॑ అరుణాసశ్చ॒ ఋష॑యో వాతరశనాః॒
 ప్ర॒తిష్ఠా॑గ్ం శత॒ధా హి॑ స॒మాహితా॑సో సహస్రధాయసమ్॑॥ శి॒వా న॑శ్శన్తమా భవన్తు॒
 ది॒వ్యా ఆప॑ ఓషధయః॒ సుమృ॑డికా సరస్వతి॒ మా తే॑ వ్యోమ సంధృశి॑॥[౧౨౯]

అ॒శ్వా॒న్బలి॑ర్భువో భవే॒యశ్చి॑తశ్చ సప్త చ॑॥౩१॥

సం॒వథ్స॑రమేతద్వ్రతం చరేత్ ద్వా॒ వా మా॒సా॑॥ ని॒యమ॑స్సమాసేన॒ తస్మి॑న్నియమవిశేషాః॒
 త్రి॒షవ॑ణముదకోపస్పర్శీ॒ చతు॑ర్థకాలపానభక్తస్సా॒స్యత్॑ అహరహర్వా బైక్షమశ్నీయాత్॒
 జా॒దుమ్బురీ॑భిః సమిద్భిరగ్నిం పరిచరేత్ పునర్మా మైత్త్విన్త్రియమిత్యేతేనానువాకేన॒
 ఉద్ధృ॑తపరిపూతాభిరద్భిః కార్యం కుర్వీత॑ [౧౩౦] అసంచయవాన్ అగ్నయే వాయవే
 సూ॒ర్యా॒య॒ బ్ర॒హ్మ॑ణే ప్ర॒జాప॑తయే॒ చన్ద్ర॑మసే నక్షత్రేభ్యః॒ ఋతు॑భ్యస్సంవథ్సరాయ॒
 వరు॑ణాయారుణాయేతి వ్రతహోమాః॒ ప్ర॒వర్గ్య॑వదాదేశః॒ అరు॑ణాః కా॒ణ్డఋ॒షయః॑
 అర॑ణ్యేఽధీ॒యార॑న్మ భద్రం కర్ణేభిరితి ద్వే జపిత్వా॑ [౧౩౧] మహానామ్నీభిరుదకగ్ం
 సగ్ం॑స్పర్శ్య॒ తమా॑చార్యో దద్యాత్ శి॒వా న॑శ్శన్తమేత్యోషధీరాలభతే॒ సుమృ॑డికేతి భూమిమ్
 ఏ॒వమ॑పవర్గే॒ ధేను॑ర్దక్షిణా॒ కగ్ం॑సం వాసశ్చ క్షౌమమ్ అన్యద్వాశుక్లమ్ యథాశక్తి వా
 ఏ॒వగ్ం॑ స్వాద్ధ్యాయధర్మేణ॒ అర॑ణ్యేఽధీ॒యితా॑ తపస్వీ పుణ్యో భవతి తపస్వీ పుణ్యో
 భవతి॑॥[౧౩౨]

కుర్వీత జపిత్వా స్వాద్ధ్యాయ ధర్మేణ ద్వే చ॑॥౩౨॥

భద్రగ్ం॑ స్మృతిస్సాకంజానామక్ష్యతితామృణ్యత్సూర్ధ్వాక్ష ఆరోగః క్వేదమగ్నిశ్చ సహస్రవృత్తవిత్తవన్త ఆతనుష్టాష్టయోనీం
 యోఽసావథాదిత్యస్యారోగస్యాథ వాయోరథాగ్నేర్దక్షిణాపూర్వస్యామిన్ద్రఘోషా వ ఆపమాపాం యోఽపామాపో వై చతుష్టయ్యౌ
 జానుదఘ్నుమగ్నిం ప్రణీయేమానుకం విశీర్ష్యే పర్జన్యాయ పునరద్యుః సంవథ్సరం ద్వాత్రిగ్ం శతే॑॥౩౩॥

భద్రం జ్యోతిషా తస్మిన్వాజానం కశ్యపాభ్యహస్రవృదియం నపుగ్ం సకమష్టయోనీమవపతన్తానామాయతనవాన్ భవతి సతో
 బన్ధం తా ఉత్తరతో వజ్రమేవ పునర్మామైతు త్రిగ్ంశదుత్తరశతమ్॥132॥
 భద్రం తవస్వీ పుణ్యో భవతి తవస్వీ పుణ్యో భవతి॥

భద్రం కర్ణేభిః శృణుయామ దేవాః॥ భద్రం పశ్యేమాక్షభిర్యజత్వాః॥
 స్థిరైరజైస్సుష్టువాగ్ంసస్తనూభిః॥ వ్యశేమ దేవహితం యదాయుః॥ స్వస్తి న ఇన్ద్రో
 వృద్ధశ్రవాః॥ స్వస్తి నః పూషా విశ్వవేదాః॥ స్వస్తి నస్తార్కశ్శ్రో అరిష్టనేమిః॥ స్వస్తి నో
 బృహస్పతిర్దధాతు॥ ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః॥

॥హరిః ఓమ్॥

॥శ్రీ కృష్ణార్పణమస్తు॥